El món local i la praxi del Porta a Porta

Argentona:
Passat, present i futur del PaP

Assumpta Boba Caballé
Geògrafa
Regidora de Sostenibilitat de l'Ajuntament d'Argentona 2007-2011

Barcelona, 14 d'abril de 2015

La recollida d'escombraries en el passat

Comença la “modernitat”

La implantació dels contenidors

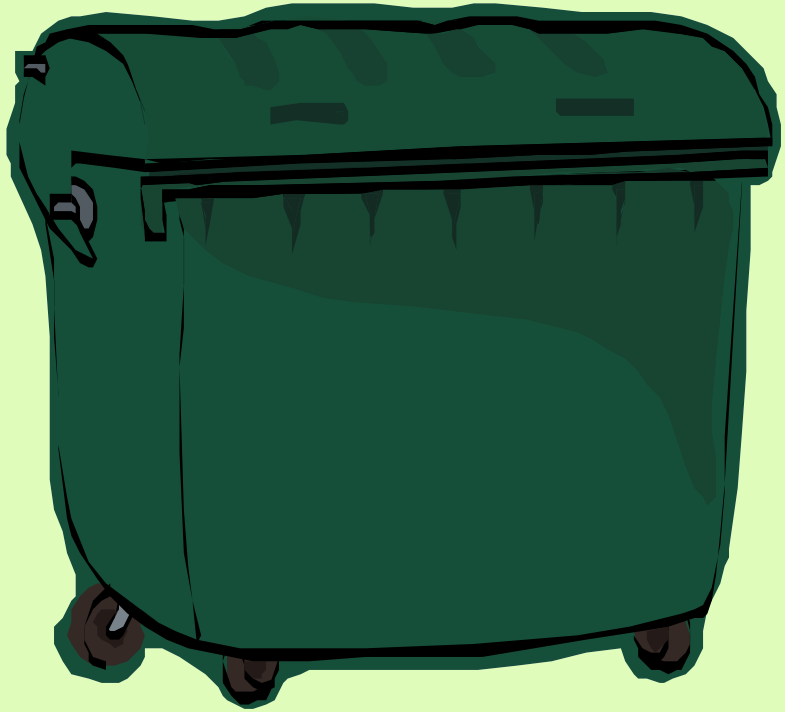

Mitjan anys 1980:
Els primers contenidors (eren metàl·lics)

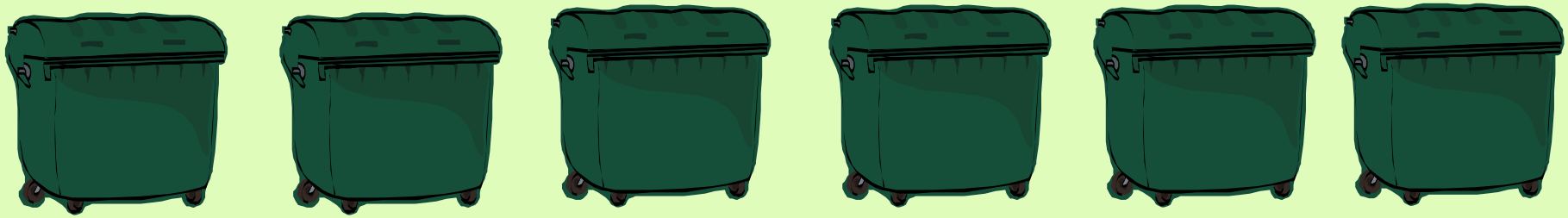

La implantació dels contenidors

Mitjan anys 1990:
Els “iglús” de “selectiva”

Morfologia urbana

Nucli urbà:

- Centre històric: cases de cós
- Eixample d'estiueig 1900-1930
- Eixample plurifamiliars 1970
- Unifamiliars en filera 1990
- Unifamiliars aïllades 2000

Urbanitzacions

Poligon residencial

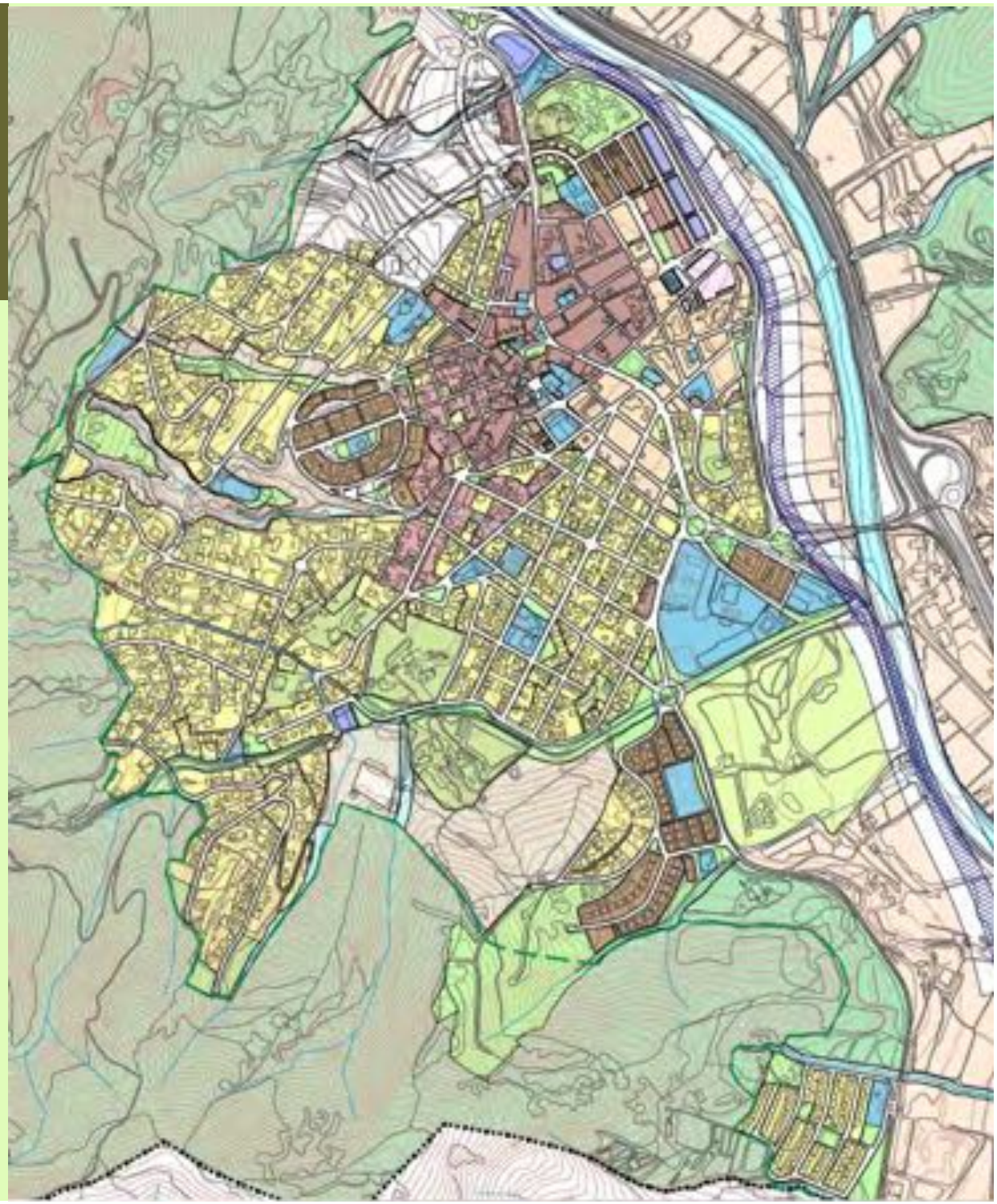

Nucli Urbà i Madà

Urbanitzacions

El Cros (poligon residencial)

Fins el 2004
Recollida per Àrees d'Aportació

2004
La implantació del Porta a Porta

- Implantació de la recollida selectiva porta a porta al nucli urbà i al veïnat de Madà (75% de la població)→ juny 2004
- A la resta de nuclis (25% de la població) el sistema de recollida es fa mitjançant contenidors de vorera

Sistema MIXT de recollida

Nuclis, veïnats i tipus de recollida

25,2 km2

12,000 habitants (1/1/2013)

Densitat àrea urbana:
3.428 hab/km2

PaP a nucli urbà i Madà (5 àrees d'emergència a l'inici, 1 ara)

No PaP

Contenidors en vorera a les urbanitzacions i el veïnat del Cros

La implantació del porta a porta

- Juny 2004:
  FORM i **rebuig**

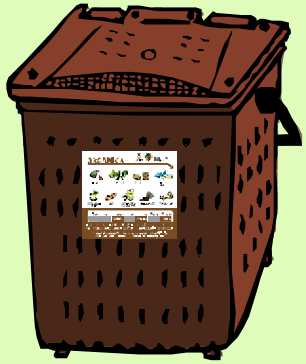

- **40 Àrees d'aportació de selectiva** (en vorera al sector PaP)

- **5 Àrees ***** d'emergència** (sector PaP)

Calendari del porta a porta

- Domèstic: 3 Form, 2 rebuig, 3 bolquers

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	dissabte	diumenge
Vespre 20-22 h		Rebuig	FORM		FORM	Rebuig	FORM
			bolquers		bolquers		bolquers

- Comercial: 5 Form, 2 paper, 2 rebuig, 5 bolquers

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	dissabte	diumenge
Migdia-tarda		FORM Cartró	FORM		FORM Cartró	FORM	FORM
	bolquers		bolquers	bolquers	bolquers		Bolquers
Vespre		Rebuig				Rebuig	

L'estructura del servei

- **Gestió del servei**: Indirecta per concessió administrativa a FCC.
- **Sector PaP**: recollida nocturna amb 2 equips formats per xofer+2 peons. 1 camió compactador de 18 m3 i 1 camió caixa oberta de 5 m3.
- **Sector NO PaP**: recollida contenidors de **FORM+ Rebuig+** alguns serveis a **grans productors**: 1 equip (xofer+2 peons). Camió compactador de 18 m3.
- **Recollida Iglús**: 1 equip (xofer+peó). Camió-ploma compactador de 23 m3.
- **Cost anual 2005**: PaP+FORM+rebuig no PaP: **418.800€**. Iglús: **97.700 €**
- **Personal ajuntament 2005**: regidor + tècnic

Inconvenients d'un sistema mixt PaP – contenidors de vorera

- L'alt índex de separació del sector PaP queda desdibuixat pels baixos índexs dels sectors no PaP. L'esforç d'una part dels ciutadans no llueix a les estadístiques.
- La ciutadania (dels 2 sectors) ho viu com un greuge comparatiu.
- Excessives àrees d'emergència en el sector PaP (5 fins 2009). Fet que afavoreix el veïnat proper a les àrees a no seguir el porta a porta.
- Turisme de residus entre els diferents sectors (PaP/no PaP) del municipi.

Resultats del Porta a Porta

- **Reducció del rebuig** recollit: d'un **80%** a un **48%**
- **Augment del reciclatge** d'un **20%** a un **52%** (2005). Efectes positius en totes les fraccions.
- **Augment** dels residus gestionats per la **deixalleria** municipal.
- **Reducció** de **voluminosos** abandonats a les àrees d'aportació.
- La **FORM** recollida (global) assoleix els **280 grams/habitant/dia** (2005).
- El percentatge d'**impropis** a la **FORM** es situa entre el **4** i el **8%.**

Resultats abans del PaP

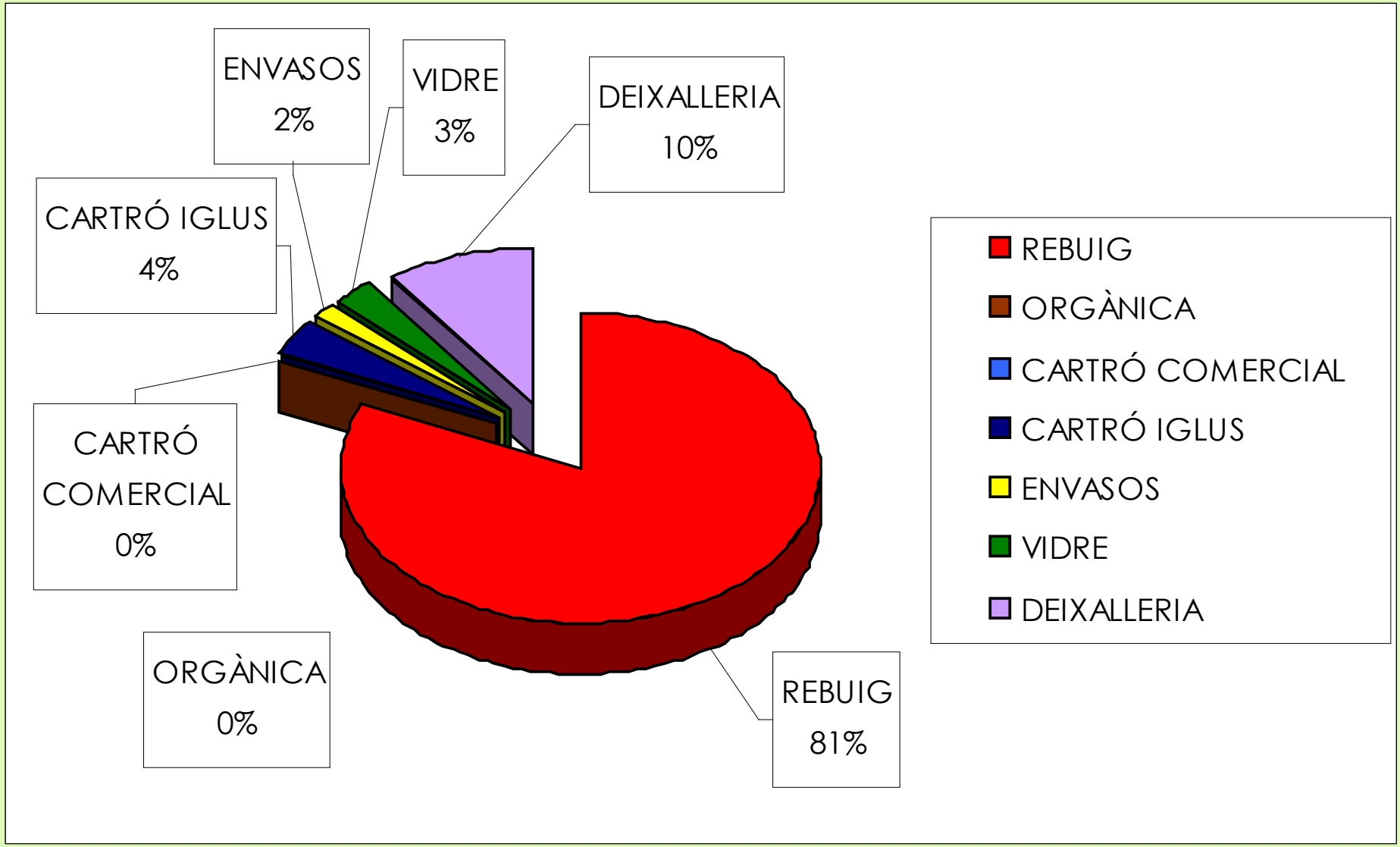

Resultats després del PaP (2005)

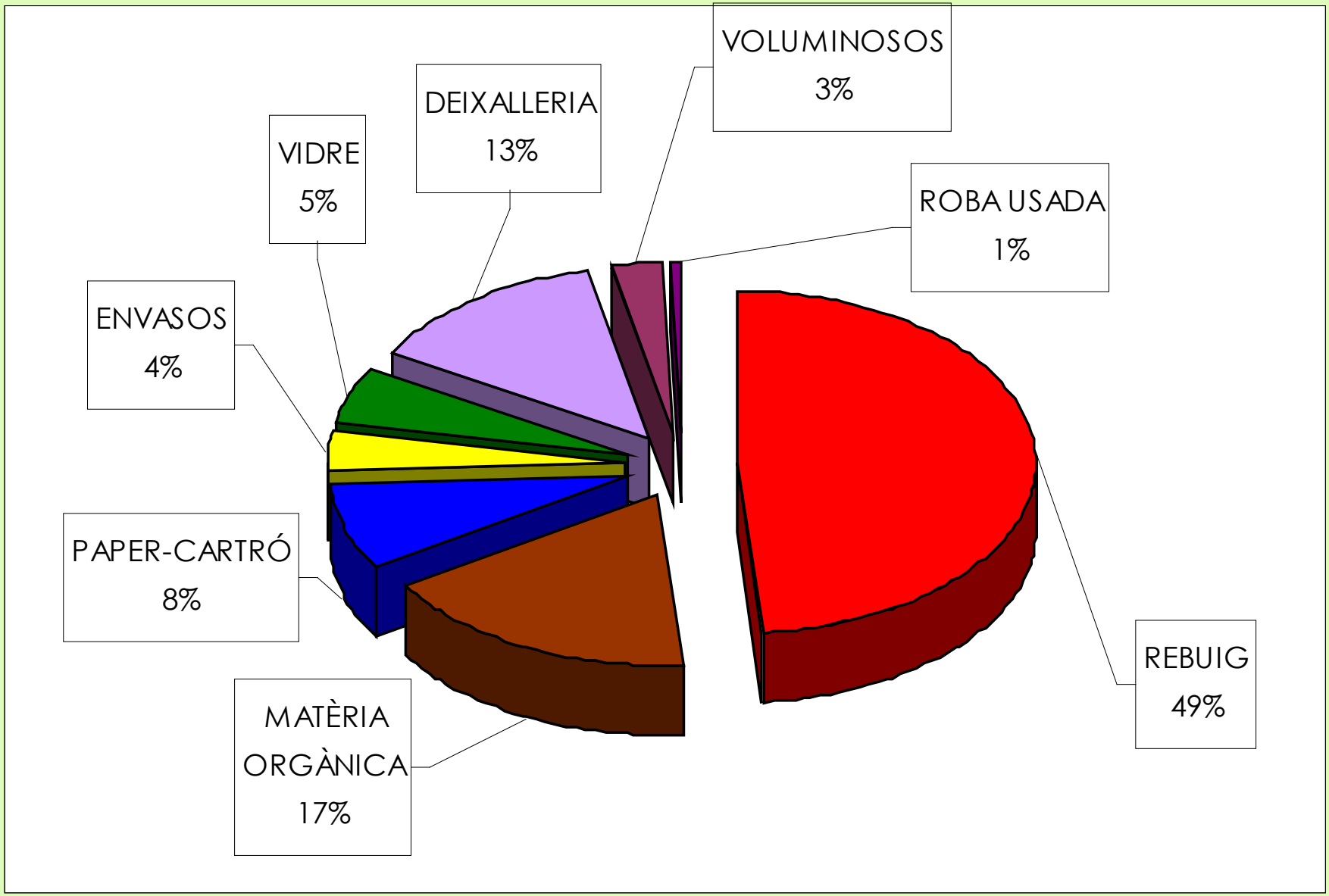

Evolució posterior

- Implantació amb èxit segons els resultats globals, malgrat la dificultat per destriar les dades (pesatge agregat PaP/no PaP)
- 2005 és el millor any quant a resultats
- Inici d'un procés de relaxament d'hàbits:
  - Ciutadania: davalla la separació i la bossa de rebuig acull tota mena de fraccions
  - Servei: certa obsessió per no deixar bosses al carrer fa que es recullin les bosses de rebuig incorrectes
- Davallada progressiva dels resultats de recuperació per als exercicis 2006, 2007 i mig 2008

Evolució període 2006-2008

- La bossa del rebuig cada dia és més voluminosa i conté residus d'altres fraccions que el servei s'endú, inexplicablement

Evolució període 2006-2008

- Un 25% dels vilatans (estimació que afecta tant al sector PaP com al no PaP) no separa els residus i:
  - els aboca a les àrees d'emergència
  - els abandona a terra les àrees d'aportació
  - El posa dins els iglús de selectiva

Àrea acabada de netejar

Unes hores després!

Alguna cosa no és suficient

Evolució període 2006-2008

- **Reducció** del reciclatge en **1,5 punts**.
- **Increment del rebuig** en 42,4 g/habitant/dia.
- **Reducció** de la FORM recollida en 8 g/hab/dia
- Progressiu **empitjorament** dels resultats de les **caracteritzacions** de FORM.

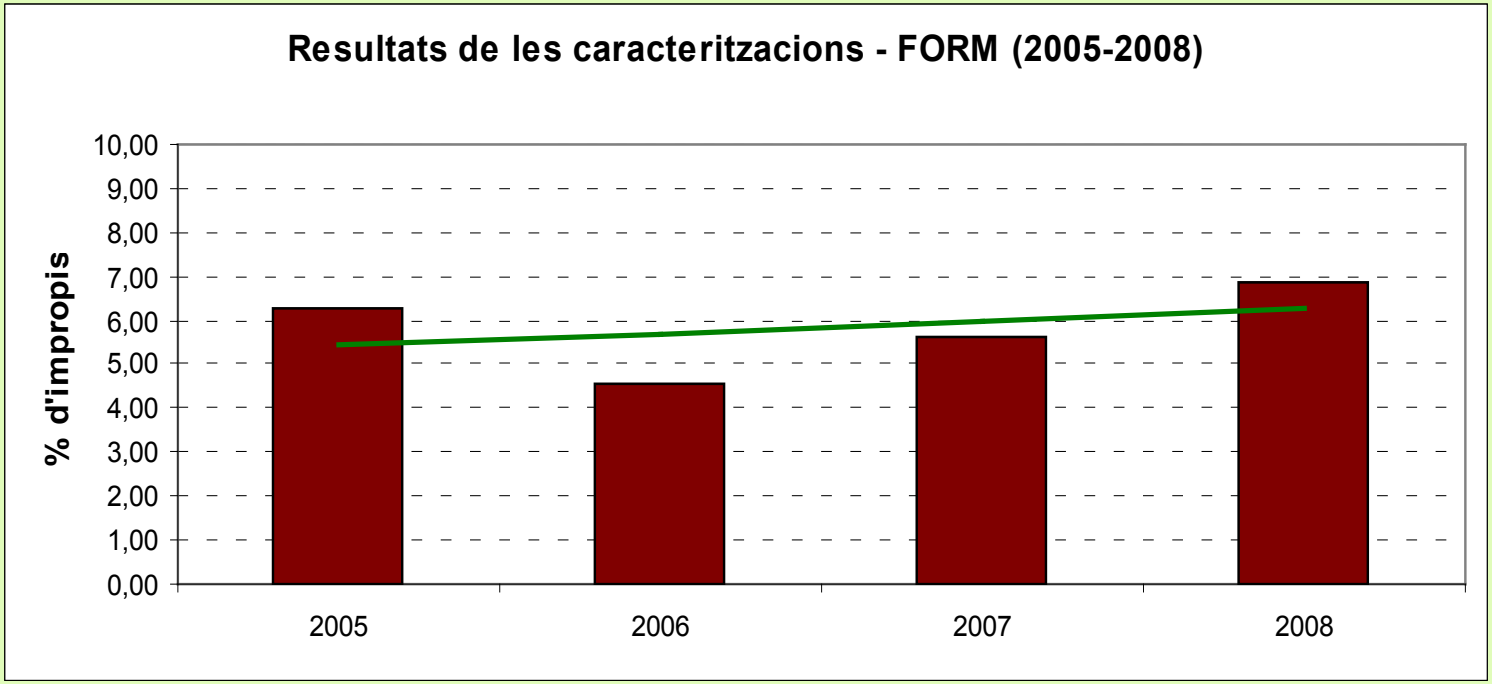

Accions per millorar els resultats

- Subvencions de l'ARC per a la millora de la FORM
- Campanya per al compostatge casolà.
- Augment del control/seguiment de les disposicions de bosses al carrer i a les àrees d'emergència.
- Juny 2008: campanya informativa per a la reducció del rebuig.
- Inspeccions de bosses (a la vista dels vilatans) a les àrees d'emergència.
- Setembre 2008: publicació d'un ban recordant les accions sancionables segons l'ordenança. Acció de gran ressò mediàtic i forta reacció boca-orella per la probable imposició de sancions.

Resultats de les accions

- Remuntada de la recollida selectiva en el segon semestre de 2008

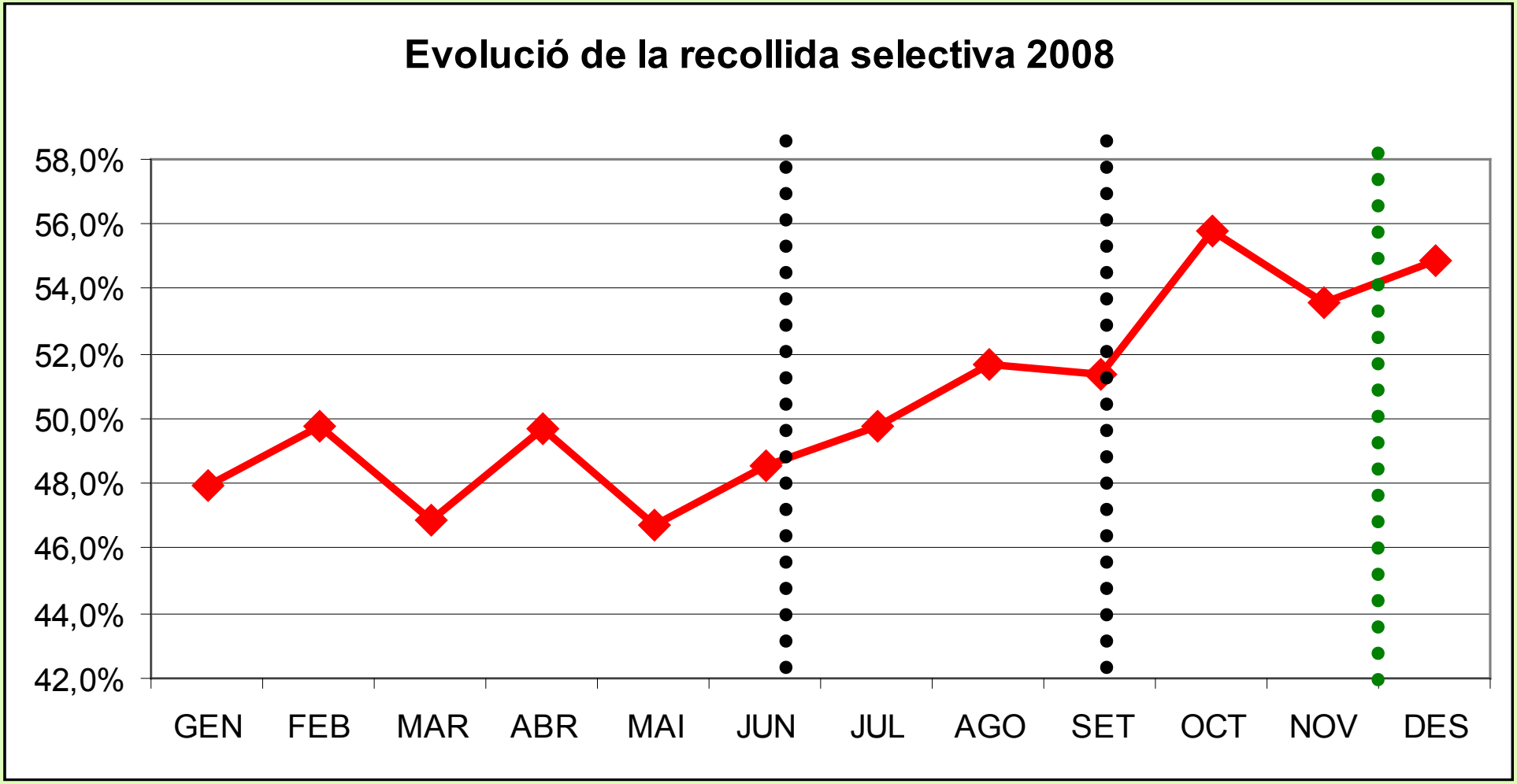

L'ampliació del porta a porta

- **1-12-2008:** Ampliació del porta a porta als **envasos lleugers** i **paper i cartró** al nucli urbà i al veïnat de Madà (8.600 habitants = 70% de la població)
- A la resta de nuclis (3.400 habitants = 25% de la població) segueix el sistema de recollida mitjançant contenidors de vorera.

L'ampliació del porta a porta

- Desembre 2008:
  PaP
  4 fraccions

- **40 iglús per al vidre**
  (en vorera al sector PaP)

- **5 Àrees d'emergència**
  (sector PaP)

Calendari del nou PaP

- Domèstic: 3 Form, 2 envasos, 1 paper, 1 rebuig, 6 bolquers

- Comercial: 5 Form, 2 envasos, 2 paper, 1 rebuig, 6 bolquers

Hi ha prou espai a la cuina? SÍ!

La brossa a la porta

L'estructura del servei

- **Gestió del servei**: Indirecta per concessió administrativa a FCC.
- **Sector PaP**: recollida nocturna amb 2 equips formats per xofer+2 peons. 1 camió compac-tador de 18 m3 i 1 camió caixa oberta de 5 m3.
- **Sector NO PaP**: recollida contenidors de **FORM+ Rebuig** +alguns serveis a **grans productors**: 1 equip (xofer+2 peons). Camió compactador de 18 m3.
- **Recollida Iglús**: 1 equip (xofer+peó). Camió-ploma compactador de 23 m3.
- **Cost anual 2009**: PaP+FORM+rebuig no PaP: **542.000€**. Iglús: **96.600 €** **(122.100€ anuals més que 2005)**
- **Personal ajuntament 2009**: regidora + tècnic + informadora (1/2 jornada) + 1 pla d'ocupació

Altres accions

- Subvenció ARC per a la millora de la FORM: introducció de la **saca verda** per a la fracció vegetal

Resultats 2009

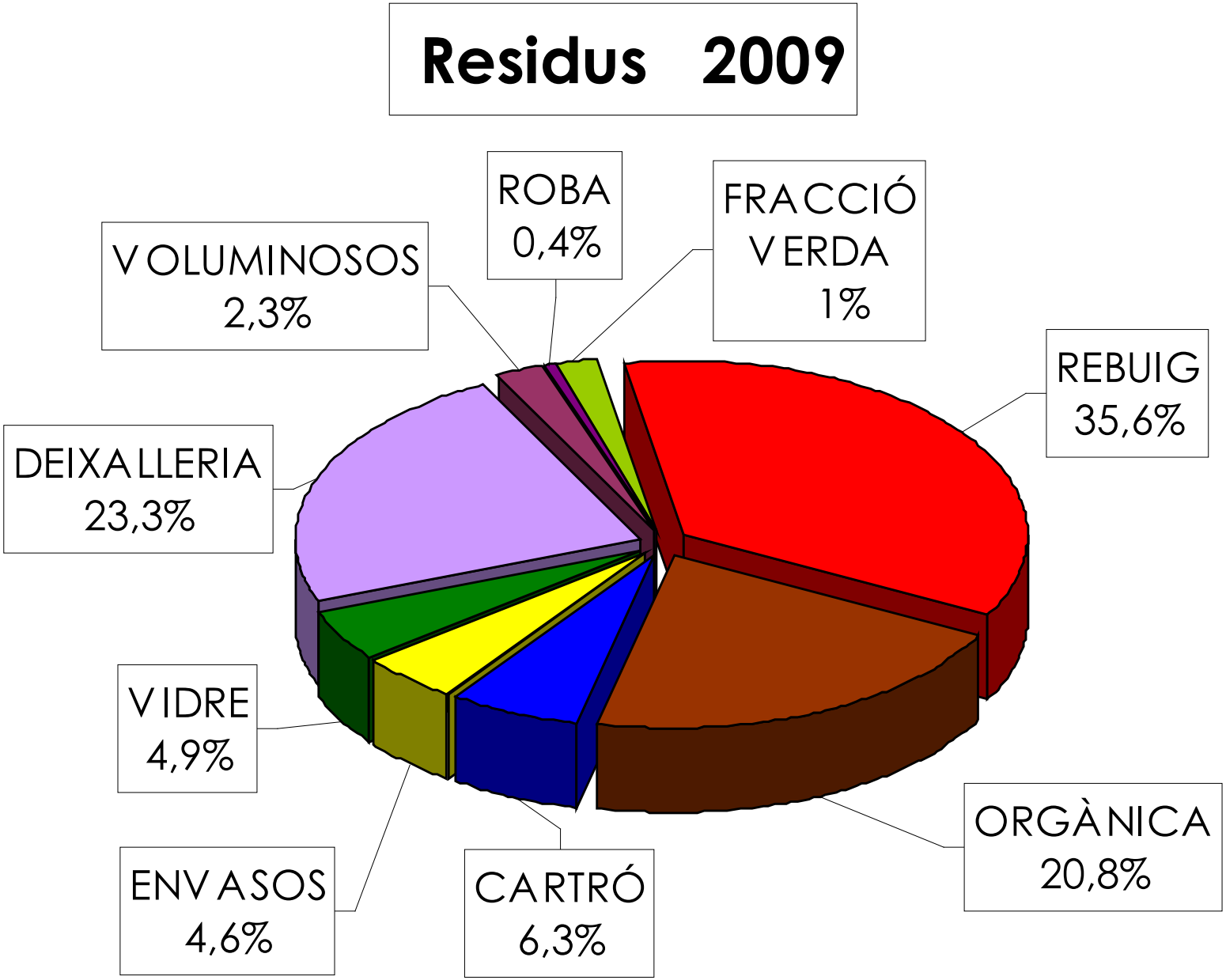

Comentaris als resultats

- **Increment** de quasi **12 punts** el % de recollida selectiva, arribant al **64,4 %**
- La **FORM** recollida (global) assoleix els **346 grams/habitant/dia**.
- El percentatge d'**impropis** a la **FORM** retorna a valors inferiors al **5%.**
- Els impropis o "**no sol·licitats**" als **envasos baixen 22 punts** (del 42% el 2005 al 20% el 2009)

% impropis FORM	1r trim	2n trim	3r trim	4t trim	mitjana
2008	7,28	6,9	**8,75**	4,58	6,9
2009	4,4	1,97	5,15	**1,61**	3,28

La taxa d'escombraries 2009

- Fins el 2009 la taxa d'escombraries **domiciliària** era conformada per epígrafs segons localització geogràfica dels habitatges, sense més diferència:
  - Nucli urbà i Madà 150,99 €
  - Veïnat del Cros 150,61 €
  - Urbanització Can Raimí 176,28 €
  - Urbanitzacions Les Ginesteres, Can Cabot, Can Ribosa, Can Vinardell, la Plana Sita 160,77 €
  - Habitatges disseminats 87,32 €
  - Locals tancats 40,00 €
  - Solars sense edificar 60,00 €

Estructura de la NOVA taxa d'escombraries

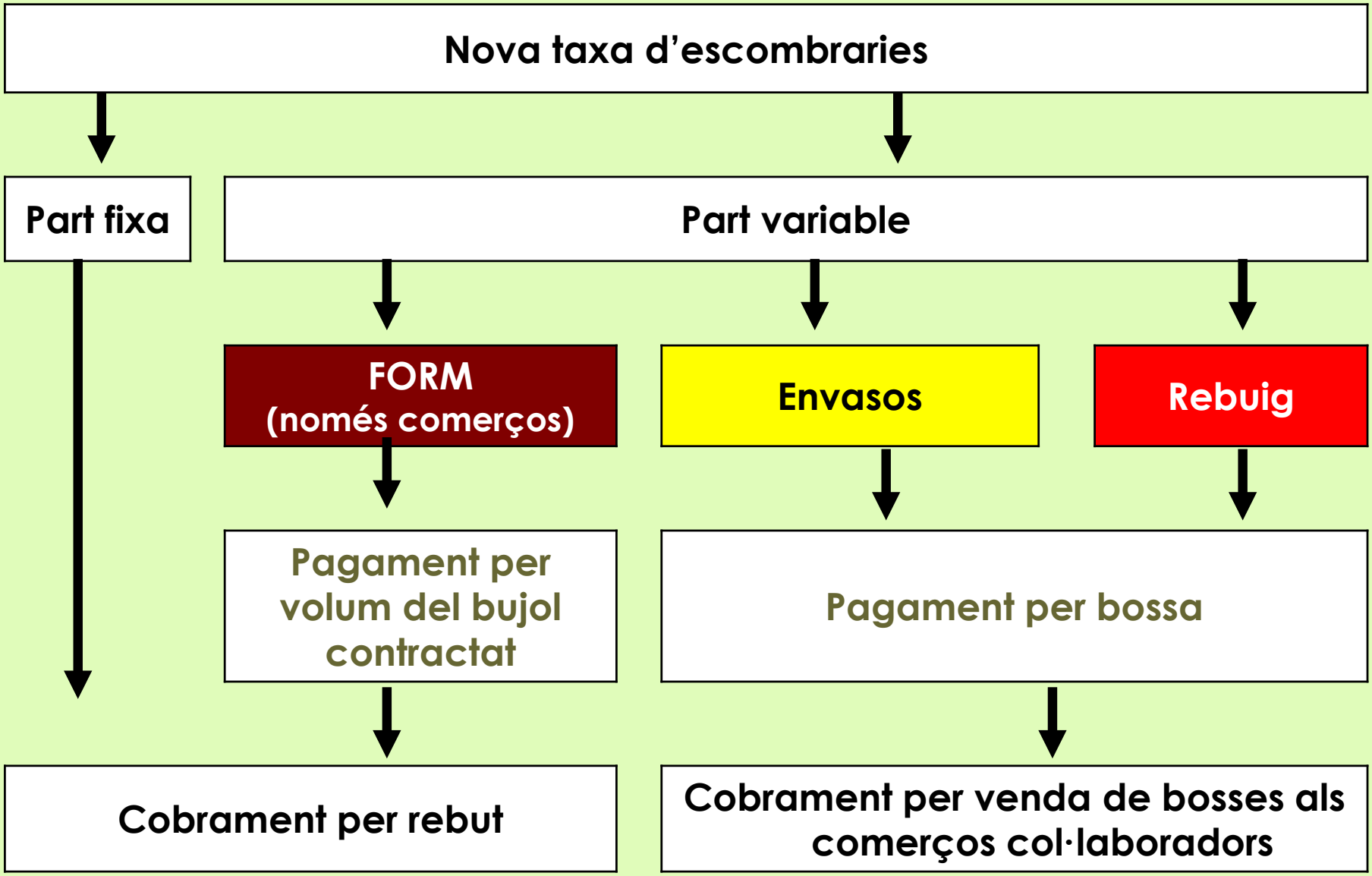

La NOVA taxa domèstica

- Com canvia la taxa **DOMÈSTICA**?

Model anterior	Nou model
Tarifa plana (per a tots els domicilis del sector Porta a Porta) **150 €**	**95 €** (part fixa) **+** **bosses especials per als ENVASOS i el REBUIG** (part variable)

Què inclou la PART FIXA domèstica

- El servei de recollida de les fraccions:
  - FORM (PaP)
  - Fracció verda (en saques els dies de FORM)
  - Bolquers (incloses les bosses especials gratuïtes) (PaP)
  - Paper i cartró (PaP)
  - Vidre (iglú)
  - Roba (contenidor especial)
- El tractament de les fraccions abans esmentades
- L'ús de la Deixalleria municipal

Format i preus de les bosses taxades (domèstiques i comercials)

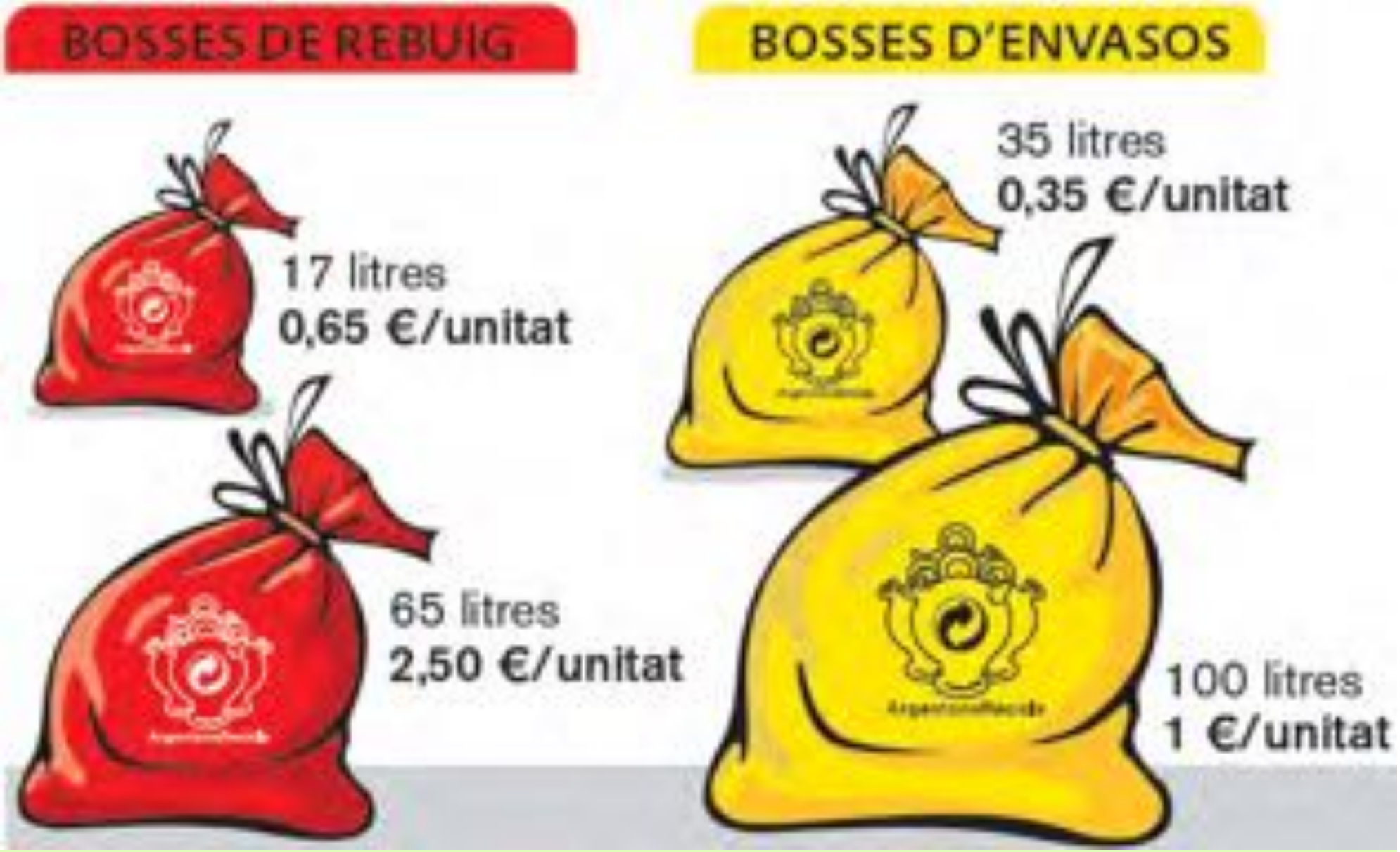

Format i preus dels bujols comercials taxats

Exemples de taxes domèstiques

Una família que treu 1 bossa de rebuig i 2 d'envasos a la setmana

Fix 95 € + 33,8 € + 18,2 € + 18,2 € = **165,2 €/any**

Una família que recicla molt i fa pocs envasos, treu 1 bossa de rebuig cada 2 setmanes, i 1 d'envasos a la setmana

Fix 95 € + 16,9 € + 18,2 € = **130,1 €/any**

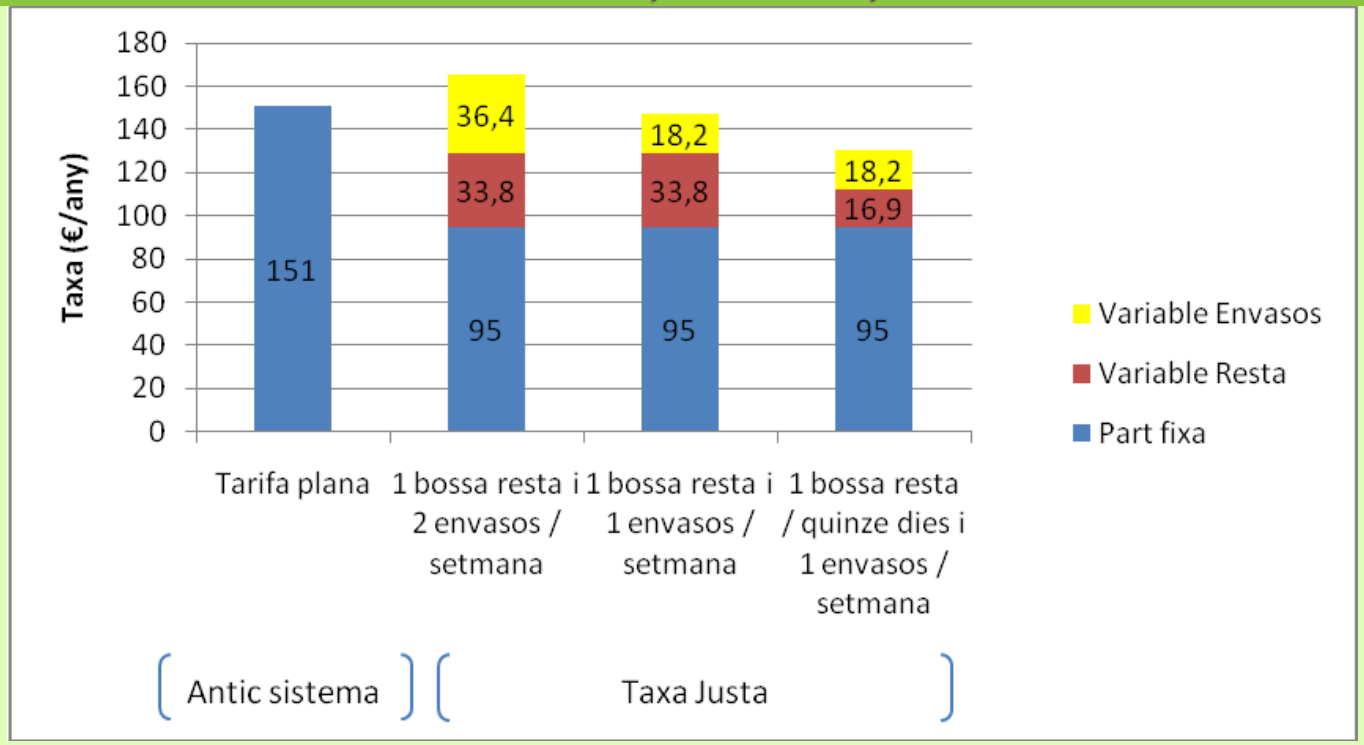

Implantació Pagament x generació

- 1 de març 2010
  PaP 4 fraccions
  (2 amb bosses especials)

- **40 iglús per al vidre**
  (en vorera al sector PaP)

- **1 Àrea d'emergència**
  (sector PaP)
  sense rebuig, per a evitar fugues!

El mateix horari

- El calendari de la recollida no es modifica. Ara el color assignat al rebuig passa de **gris** a **vermell** (per associar-lo al color de la bossa)

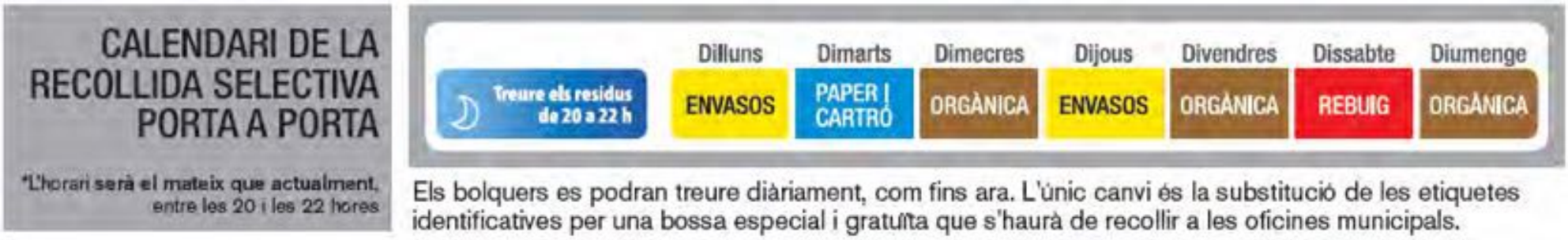

Els bolquers es podran treure diàriament, com fins ara. L'únic canvi és la substitució de les etiquetes identificatives per una bossa especial i gratuïta que s'haurà de recollir a les oficines municipals.

Els BOLQUERS DE RESIDÈNCIES I ESCOLES BRESSOL es podran treure cada dia **dins les bosses vermelles** especials del rebuig.

El calendari “il·lustrat”

- A petició de molts veïns es va distribuir als habitatges plurifamiliars i a persones grans

El mateix tipus de servei

- L'únic canvi és la introducció de les bosses **grogues** per als **envasos**, **vermelles** per al **rebuig** i **blanques** (gratuïtes) per als **bolquers**

Resultats (fins juliol 2010)

- **Reducció** dels **residus globals** recollits, passant d'1,7 kg/hab/dia a 1,5 kg
  - L'eliminació de 4 àrees d'emergència evita abocaments d'empreses i d'altres municipis
  - Canvi d'hàbits
  - Crisi
  - Turisme d'escombraries cap altres municipis

Descens dels residus total

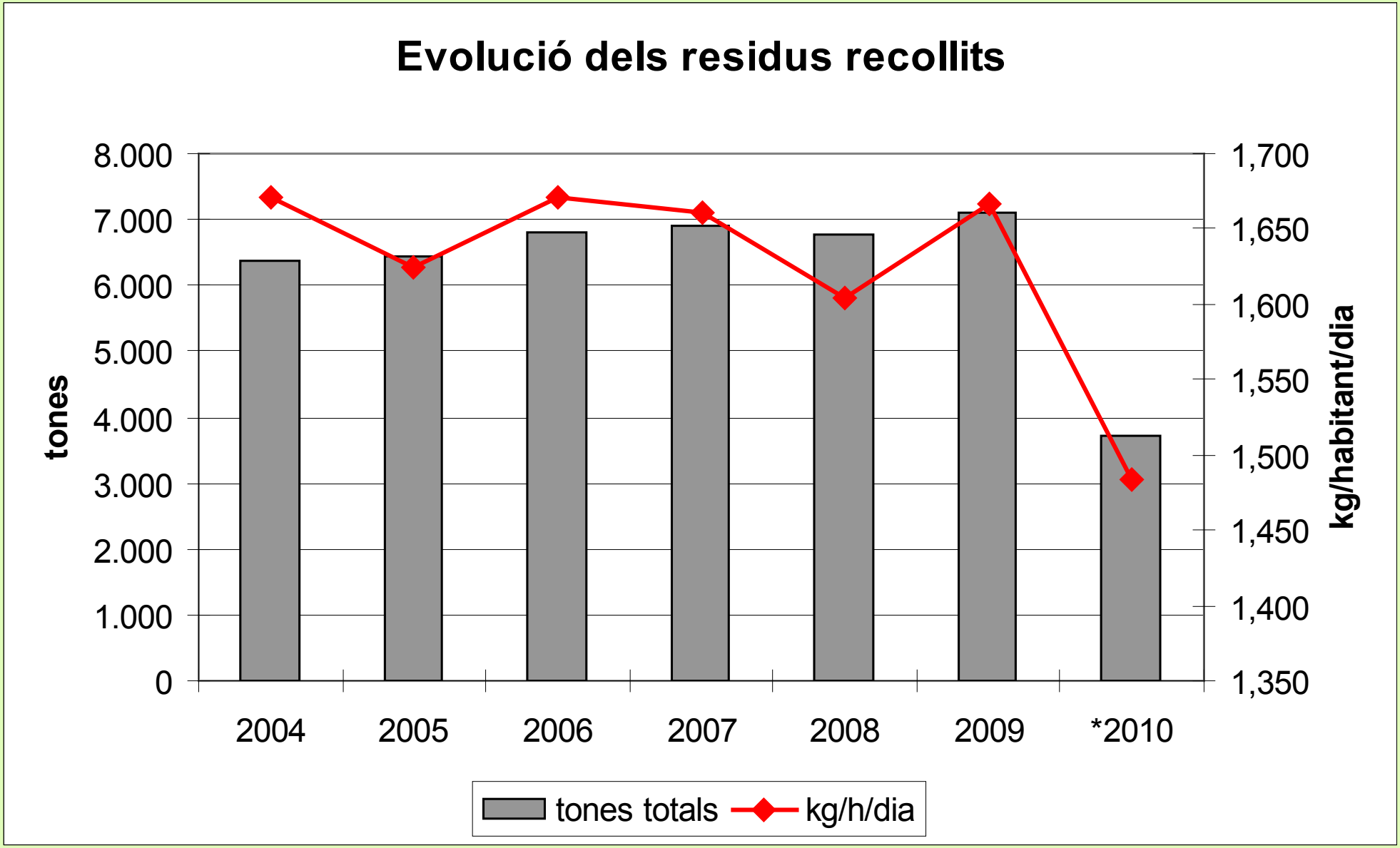

Increment del % de recuperació

- La recollida **selectiva** puja **1,2 punts** (del 64,3% el 2009 al 65,5 a juliol de 2010)

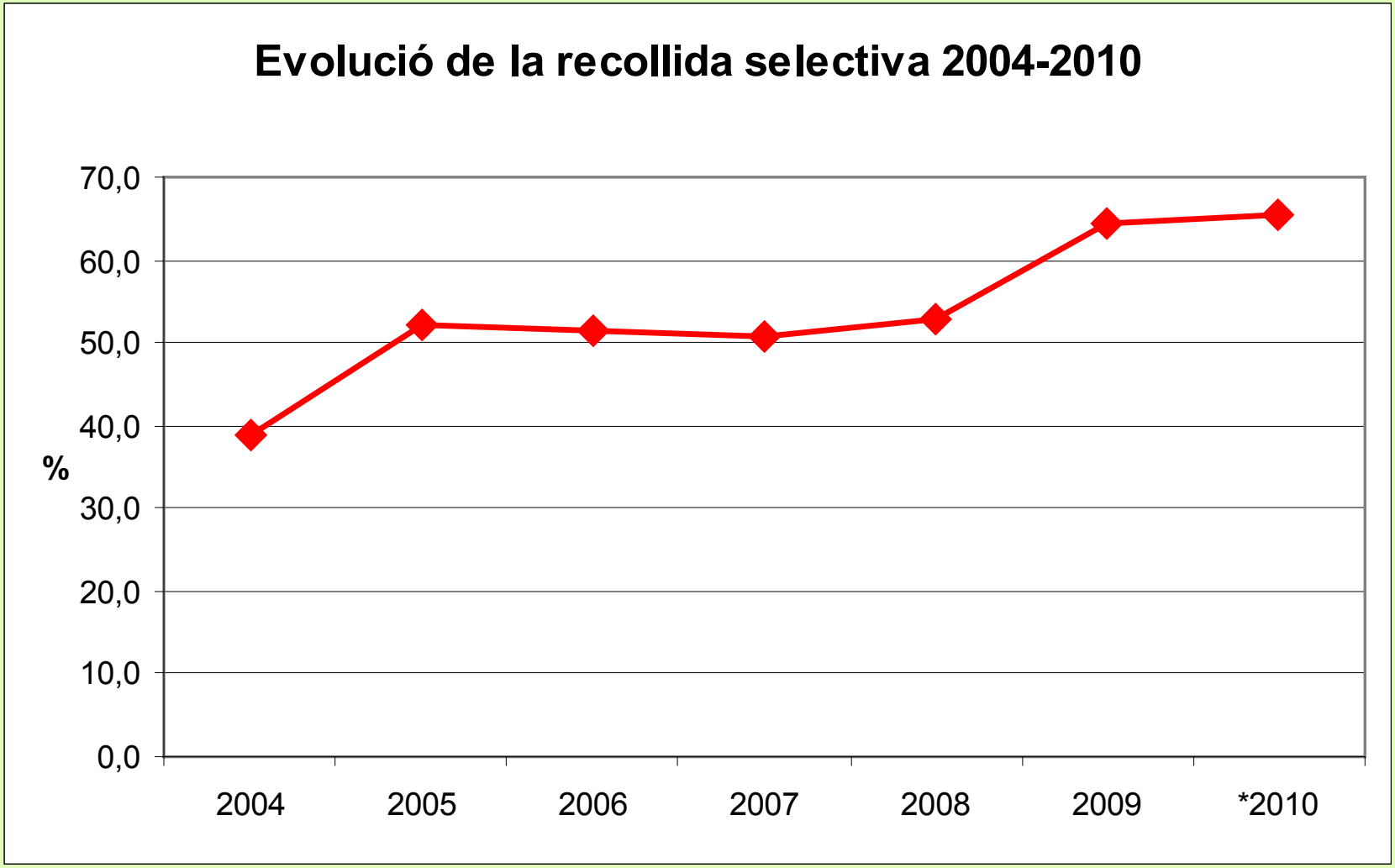

Baixa el rebuig/puja la FORM

- El **rebuig redueix** 82 grams/hab/dia (de 595 a 512)
- La **FORM augmenta** 10 g/hab/dia (de 345 a 355)

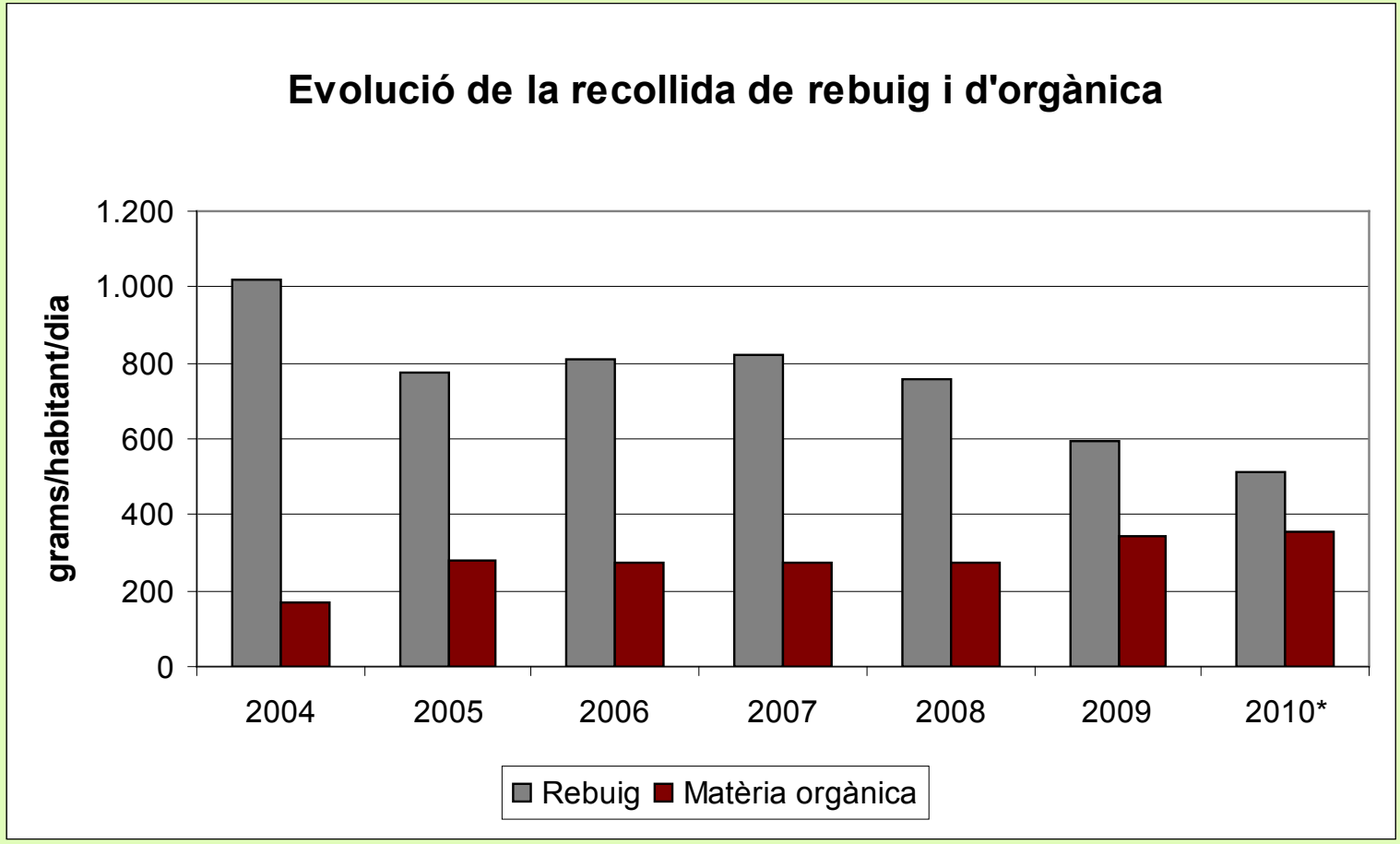

La puresa de la FORM es manté

- La FORM es manté per sota del 5% d'impropis, tot i augmentar lleugerament respecte el 2009
  - La desaparició del contenidor de rebuig de l'àrea d'emergència "embruta" el contenidor de FORM

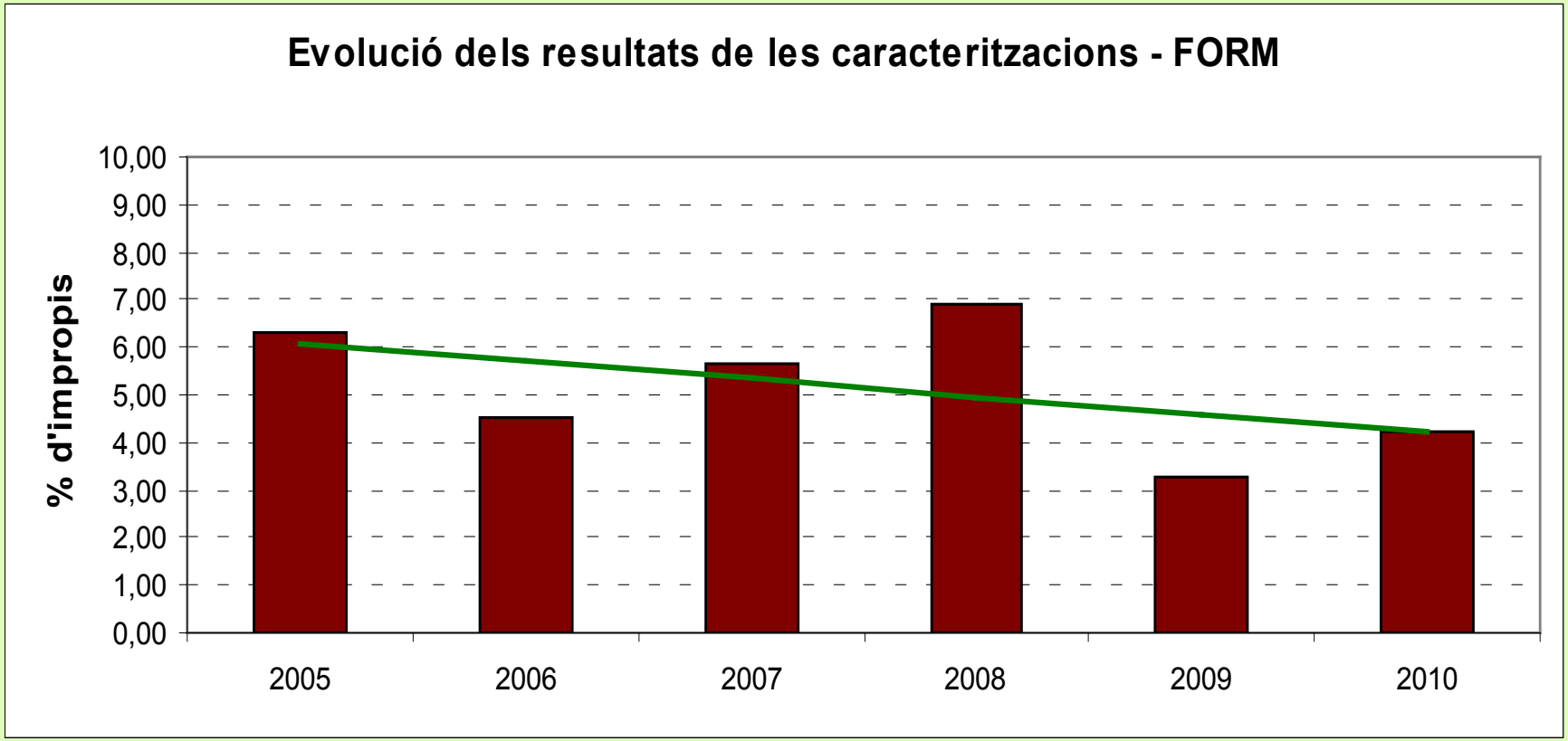

Baixen la resta de fraccions

- Crisi = menys residus?
- Turisme d'escombraries cap altres municipis?
- Canvi d'hàbits i menys generació?
- O... una mica de tot?

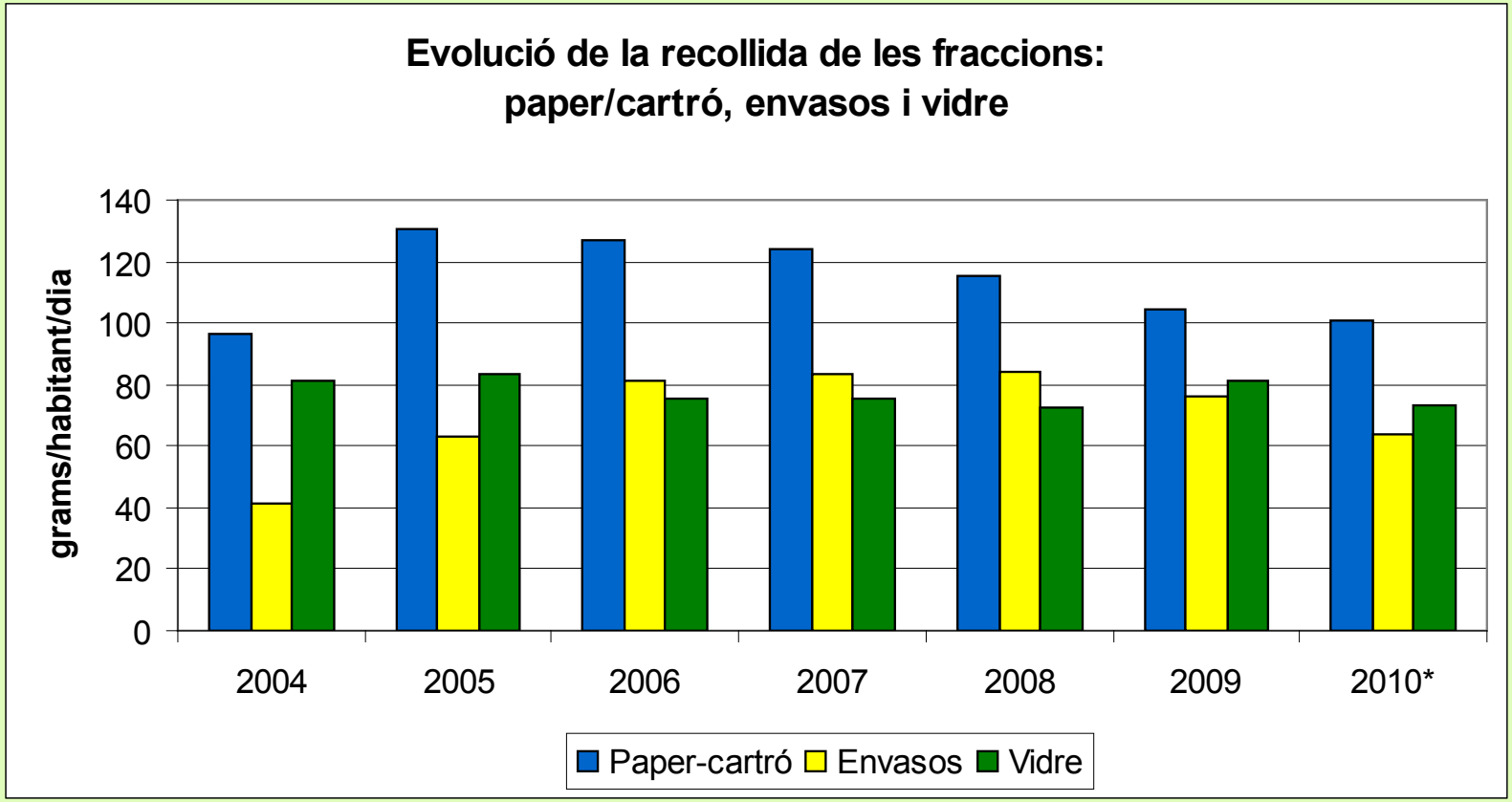

Més qualitat en els envasos

- El descens del tonatge d'envasos pot explicar-se, també, per la reducció d'impropis
  - Les bosses no admeten "plàstic-no envàs" i altres andròmines plàstiques i voluminoses

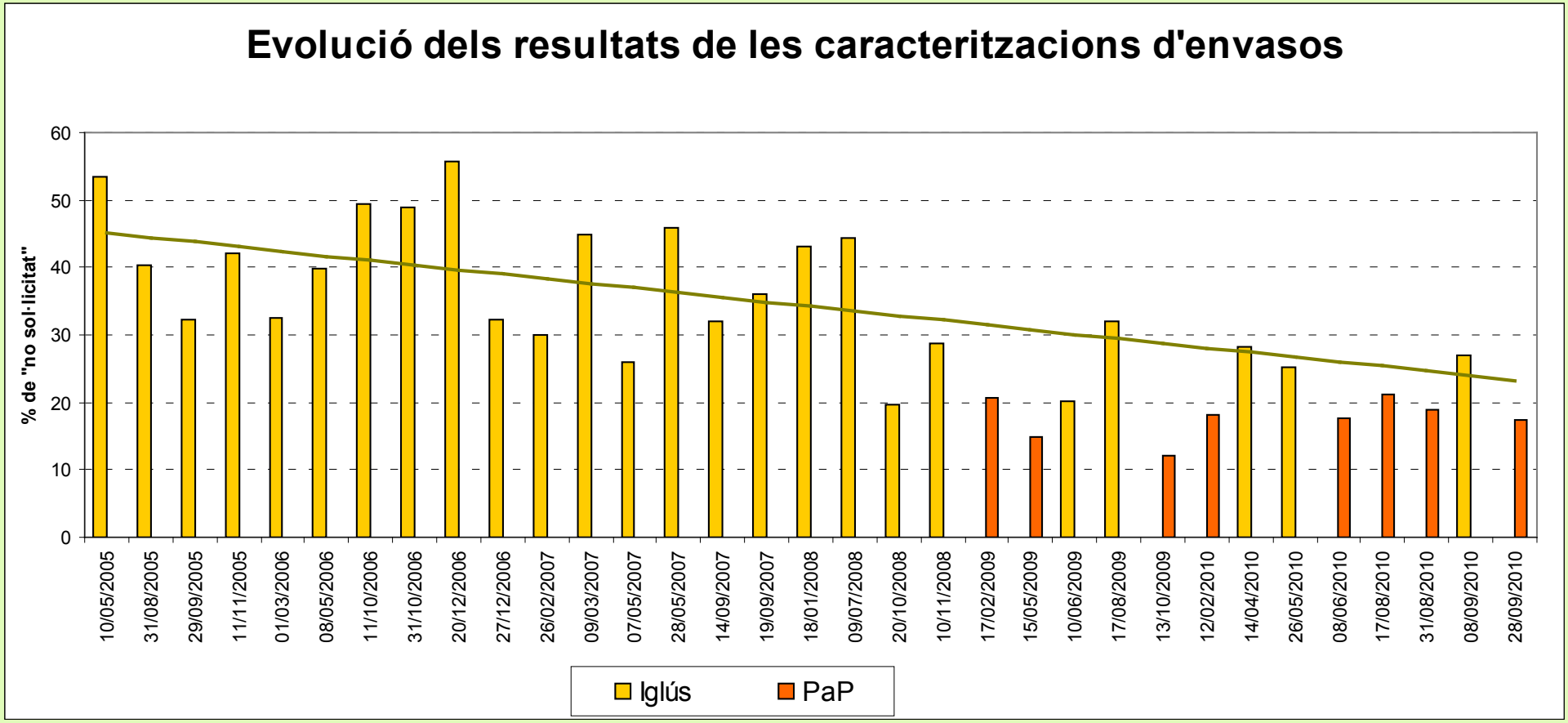

Línies de treball futur

- Estendre el Porta a Porta i el Pagament per generació a la resta de nuclis del municipi
  - Unificació del sistema = desaparició dels greuges comparatius (alguns ciutadans del sector PaP es consideren de "segona" per haver de seleccionar / guardar / lliurar dins horari)
  - Milloraran els resultats globals
- Millora del servei
- Millora de l'adquisició, tractament i explotació de dades
- Resolució més eficaç d'incidències (incloent els processos sancionadors)

Sí! Hi cap!!!

De la fiscalitat ambiental a la comunicació ciutadana

La implantació del PaP i del *pagament per generació* a Argentona

Assumpta Boba Caballé
Geògrafa
Regidora de Sostenibilitat - Ajuntament d'Argentona 2007-2011
Barcelona, 30 d'abril de 2015

Any 2000 La Planta de tractament de residus del Maresme (Consorci de municipis) està saturada

- Any 2000 Necessitat de construir **un tercer forn per incinerar** els residus comarcals per saturació de **rebuig**
- Alguns alcaldes ho descarten i es pren un **compromís per millorar la recollida selectiva**
- Des del **Consell Municipal de Medi Ambient** d'Argentona es decideix visitar **Tiana** que acabava d'implantar el **PaP**

2004
La implantació del Porta a Porta

- Implantació de la recollida selectiva porta a porta al nucli urbà i al veïnat de Madà (75% de la població)→ juny 2004
- A la resta de nuclis (25% de la població) el sistema de recollida es fa mitjançant contenidors de vorera

Sistema MIXT de recollida

Inconvenients d'un sistema mixt PaP – contenidors de vorera

- L'alt índex de separació del sector PaP queda **desdibuixat** pels baixos índexs dels sectors no PaP. L'esforç d'una part dels ciutadans no llueix a les estadístiques.
- La ciutadania (dels 2 sectors) ho viu com un **greuge** comparatiu.
- **Excessives àrees d'emergència** en el sector PaP (5 fins 2009). Fet que afavoreix el veïnat proper a les àrees a no seguir el porta a porta.
- Turisme de residus entre els diferents sectors (PaP/no PaP) del municipi.

Nuclis, veïnats i tipus de recollida

25,2 km2

12,000 habitants (1/1/2013)

Densitat àrea urbana:
3.428 hab/km2

PaP a nucli urbà i Madà (5 àrees d'emergència a l'inici, 1 ara)

No PaP
Contenidors en vorera a les urbanitzacions i el veïnat del Cros

La implantació del porta a porta

- Juny 2004:
  FORM i **rebuig**

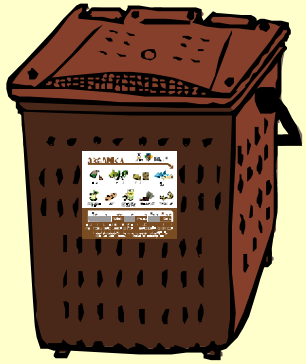

- **40 Àrees d'aportació de selectiva** (en vorera al sector PaP)

- **5 Àrees ***** d'emergència** (sector PaP)

Calendari del porta a porta

- Domèstic: 3 Form, 2 rebuig, 3 bolquers

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	dissabte	diumenge
Vespre 20-22 h		Rebuig	FORM		FORM	Rebuig	FORM
			bolquers		bolquers		bolquers

- Comercial: 5 Form, 2 paper, 2 rebuig, 5 bolquers

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	dissabte	diumenge
Migdia-tarda		FORM Cartró	FORM		FORM Cartró	FORM	FORM
	bolquers		bolquers	bolquers	bolquers		Bolquers
Vespre		Rebuig				Rebuig	

La brossa a la porta

Resultats abans/després del PaP

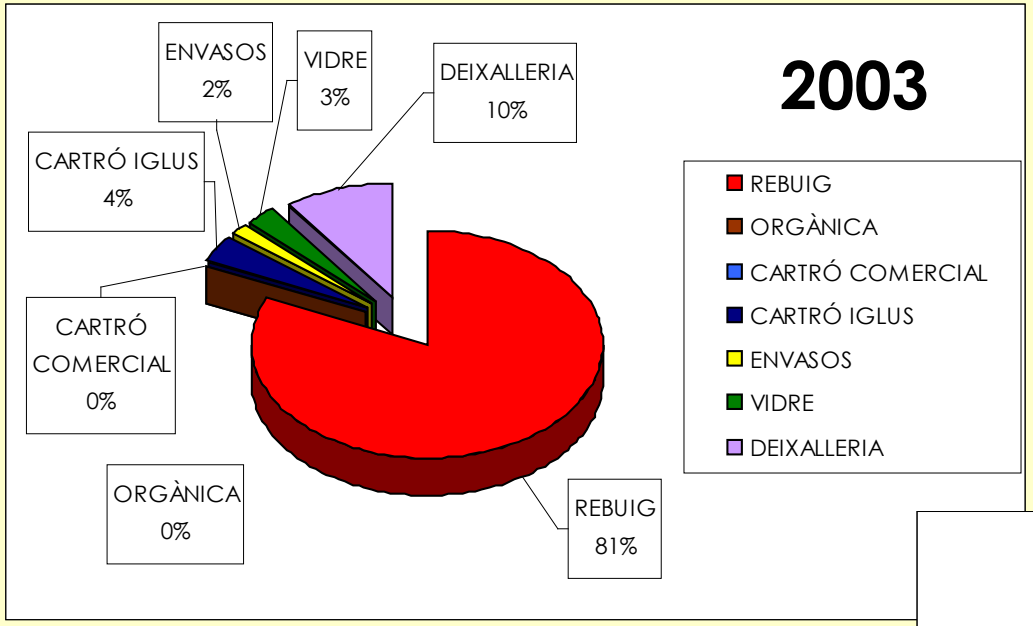

Es genera una davallada del rebuig municipal portat a incinerar. Es venen els drets de "cupo" a Alella

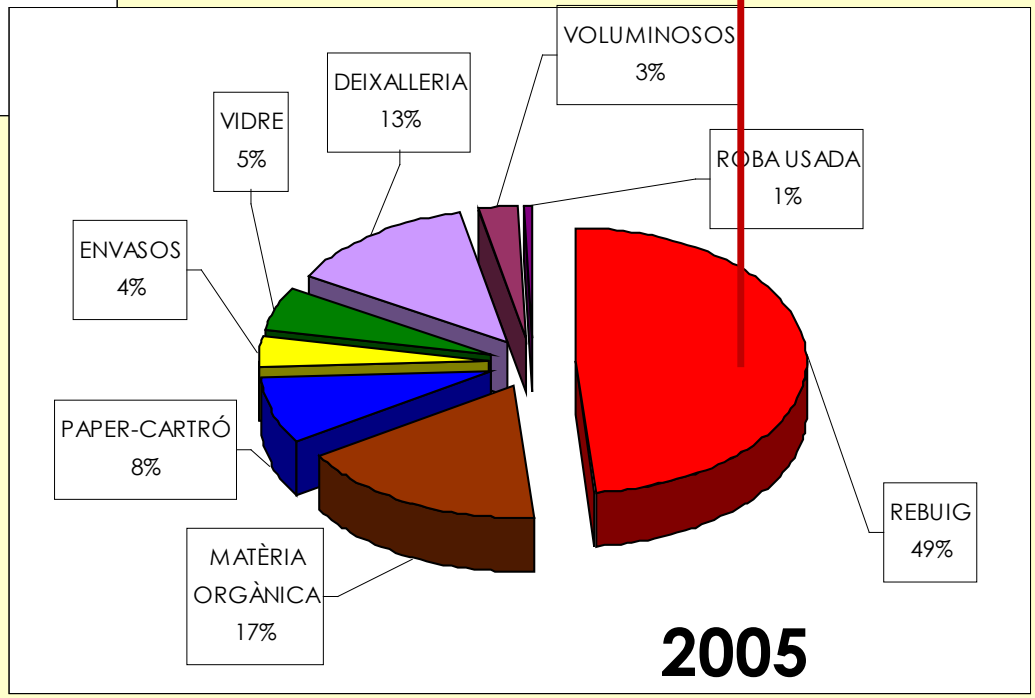

Evolució 2006-2008: relaxament

La bossa del rebuig cada dia és més voluminosa i conté residus d'altres fraccions

Un 25% dels vilatans no separa els residus i els aboca malament

- **Reducció** del reciclatge en **1,5 punts**.
- **Increment del rebuig** en 42,4 g/habitant/dia.
- **Reducció** de la FORM recollida en 8 g/hab/dia
- **Empitjorament** de les **caracteritzacions** de FORM.

Evolució període 2006-2008

- **Reducció** del reciclatge en **1,5 punts**.
- **Increment del rebuig** en 42,4 g/habitant/dia.
- **Reducció** de la FORM recollida en 8 g/hab/dia
- E**mpitjorament** dels resultats de les **caracteritzacions** de FORM.

L'ampliació del porta a porta

- **1-12-2008:** Ampliació del porta a porta als **envasos lleugers** i **paper i cartró** al nucli urbà i al veïnat de Madà (8.600 habitants = 70% de la població)
- A la resta de nuclis (3.400 habitants = 25% de la població) segueix el sistema de recollida mitjançant contenidors de vorera.

L'ampliació del porta a porta

- Desembre 2008:
  PaP
  4 fraccions

- **40 iglús per al vidre**
  (en vorera al sector PaP)

- **5 Àrees d'emergència**
  (sector PaP)

Calendari del nou PaP

- Domèstic: 3 Form, 2 envasos, 1 paper, 1 rebuig, 6 bolquers

- Comercial: 5 Form, 2 envasos, 2 paper, 1 rebuig, 6 bolquers

Resultats 2009

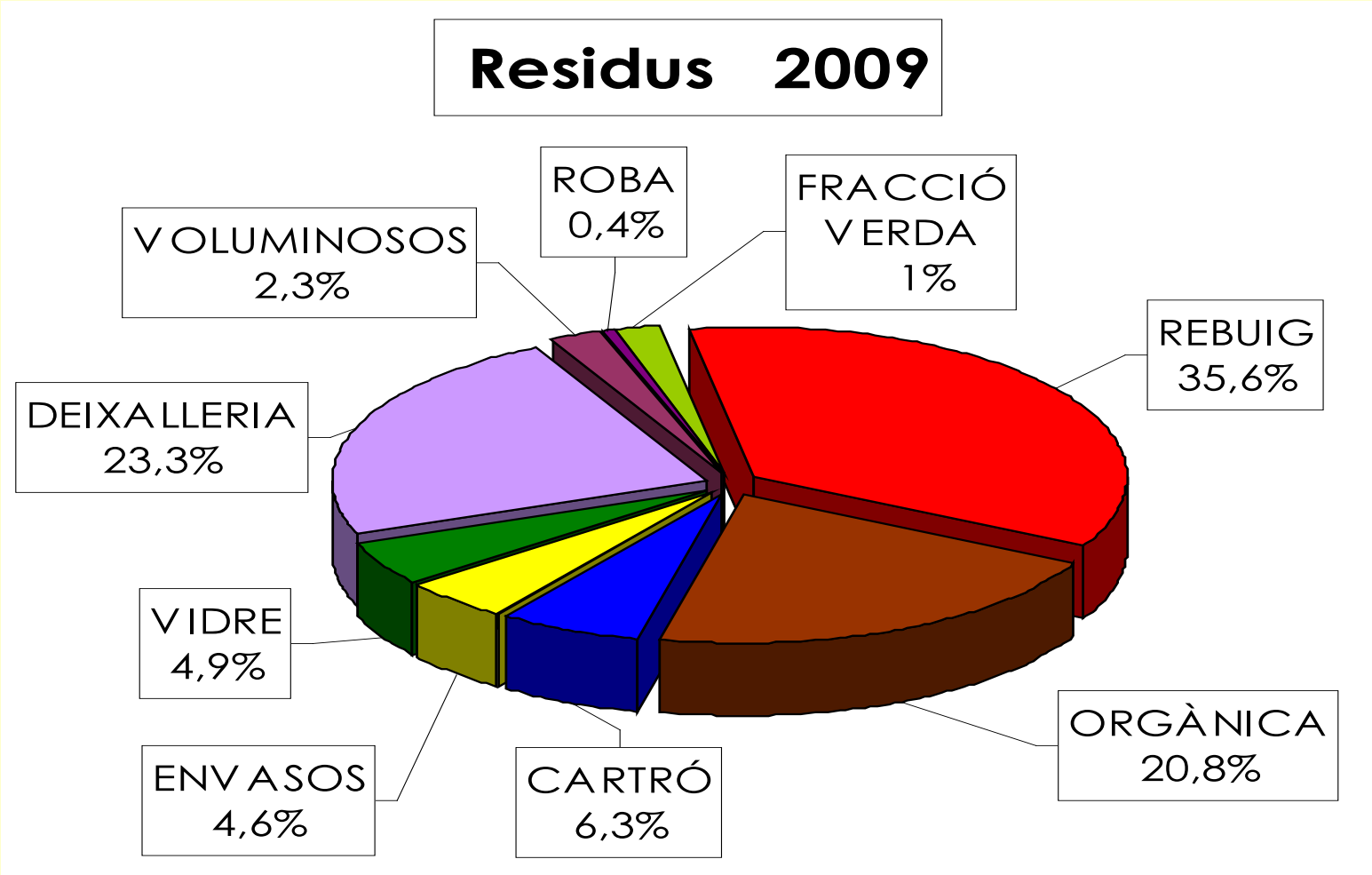

Comentaris als resultats

- **Increment** de quasi **12 punts** el % de recollida selectiva, arribant al **64,4 %**
- La **FORM** recollida (global) assoleix els **346 grams/habitant/dia**.
- El percentatge d'**impropis** a la **FORM** retorna a valors inferiors al **5%.**
- Els impropis o "**no sol·licitats**" als **envasos baixen 22 punts** (del 42% el 2005 al 20% el 2009)

% impropis FORM	1r trim	2n trim	3r trim	4t trim	mitjana
2008	7,28	6,9	**8,75**	4,58	6,9
2009	4,4	1,97	5,15	**1,61**	3,28

Un pas més:

Introducció del
pagament per generació
a la taxa d'escombraries
mitjançant ***bossa taxada***

2009

La taxa d'escombraries fins 2009

- Fins el 2009 la taxa d'escombraries **domiciliària** era conformada per **epígrafs segons localització geogràfica** dels habitatges, sense més diferència:

– Nucli urbà i Madà	150,99 €
– Veïnat del Cros	150,61 €
– Urbanització Can Raimí	176,28 €
– Urbanitzacions Les Ginesteres, Can Cabot, Can Ribosa, Can Vinardell, la Plana Sita	160,77 €
– Habitatges disseminats	87,32 €

Estructura de la NOVA taxa d'escombraries

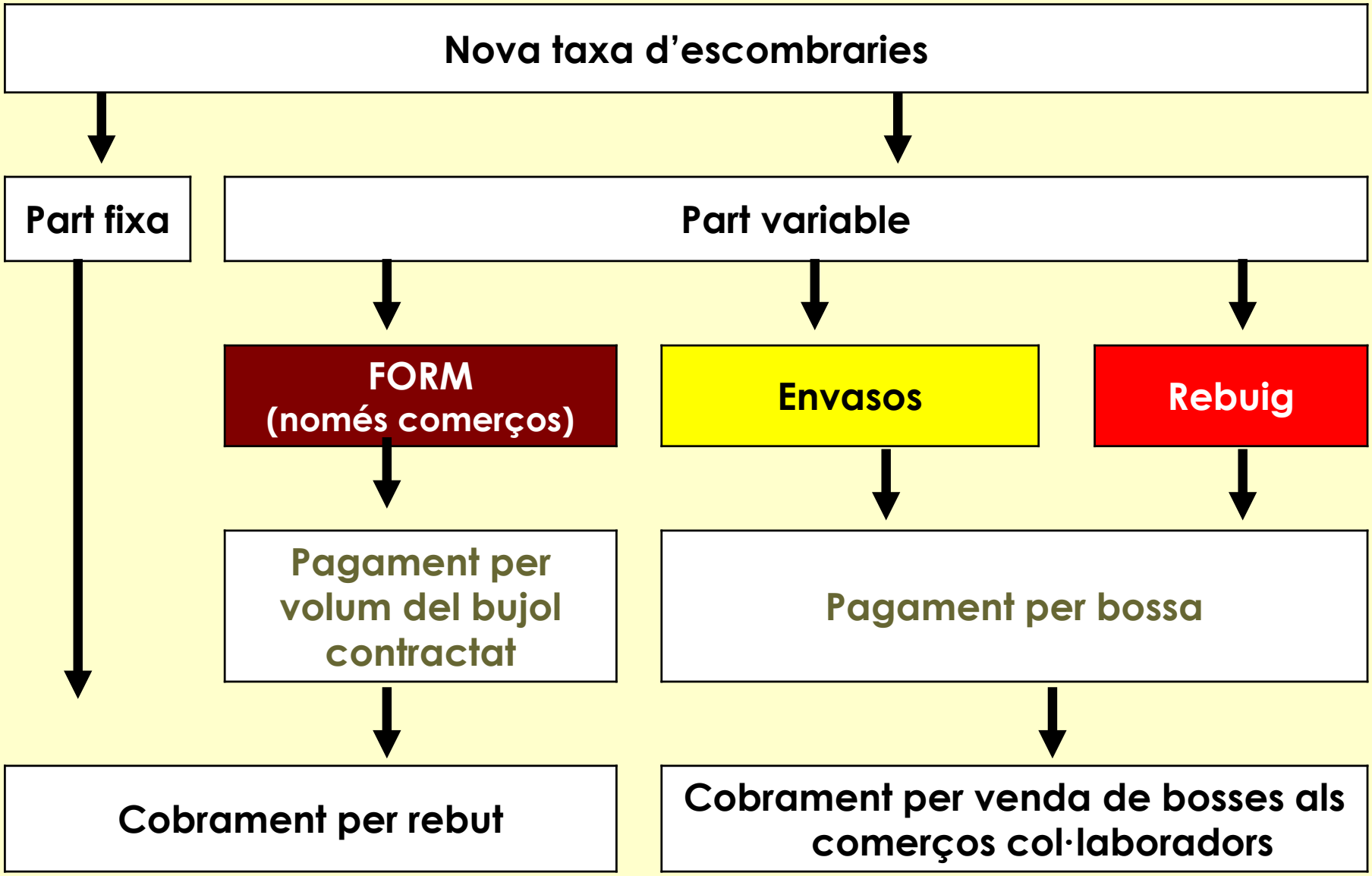

La NOVA taxa domèstica

- Com canvia la taxa **DOMÈSTICA**?

Model anterior	Nou model
Tarifa plana (per a tots els domicilis del sector Porta a Porta) **150 €**	**95 €** (part fixa) **+** **bosses especials per als ENVASOS i el REBUIG** (part variable)

Què inclou la PART FIXA domèstica

- El servei de **recollida** de les fraccions:
  - FORM (PaP)
  - Fracció verda (en saques els dies de FORM)
  - Bolquers (incloses les bosses especials gratuïtes) (PaP)
  - Paper i cartró (PaP)
  - Vidre (iglú)
  - Roba (contenidor especial)
- El **tractament** de les fraccions abans esmentades
- L'ús de la **Deixalleria** municipal

Format i preus de les bosses taxades (domèstiques i comercials)

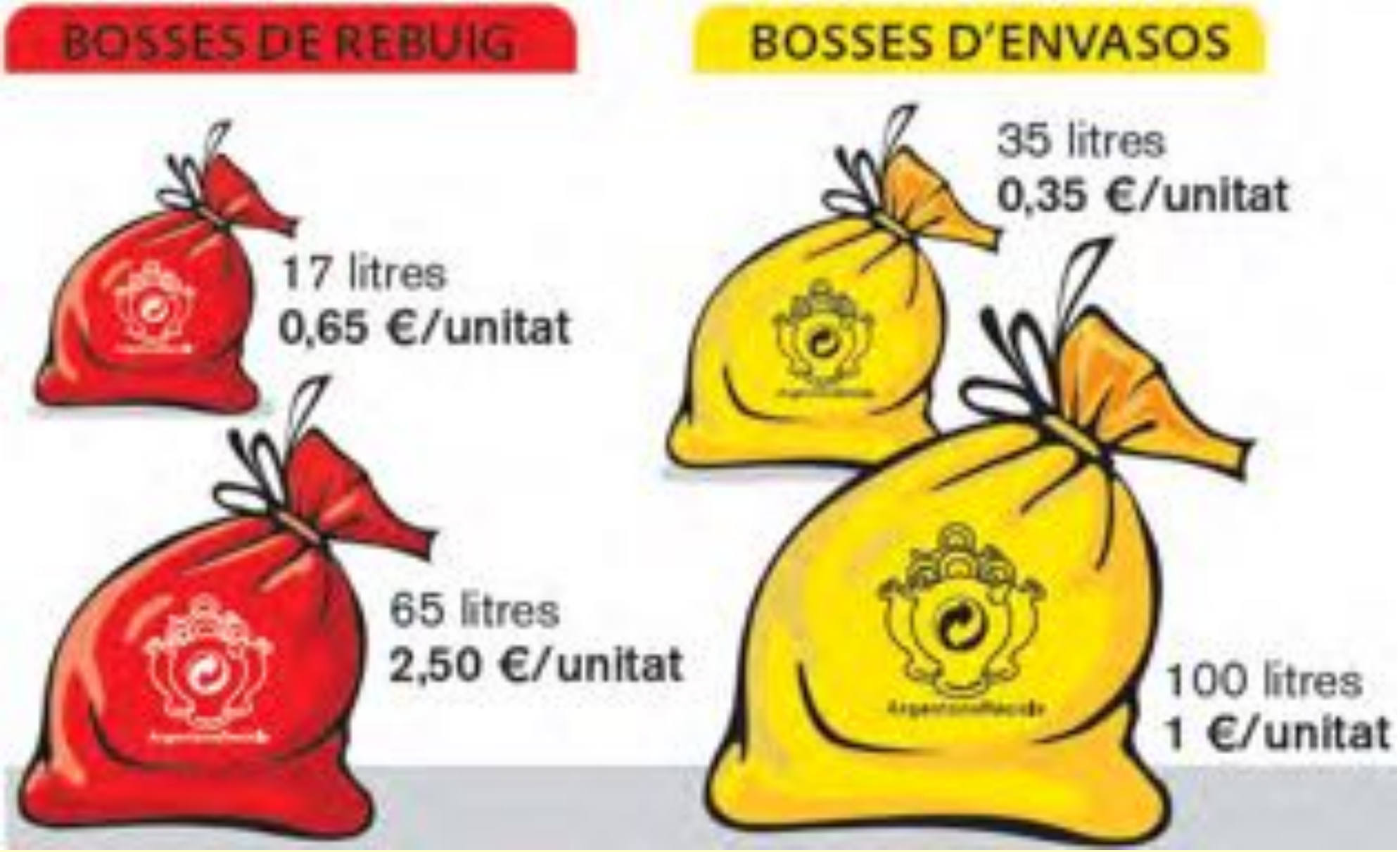

Format i preus dels bujols comercials taxats

Exemples de taxes domèstiques

Una família que treu 1 bossa de rebuig i 2 d'envasos a la setmana

Fix 95 € + 33,8 € + 18,2 € + 18,2 € = **165,2 €/any**

Una família que recicla molt i fa pocs envasos, treu 1 bossa de rebuig cada 2 setmanes, i 1 d'envasos a la setmana

Fix 95 € + 16,9 € + 18,2 € = **130,1 €/any**

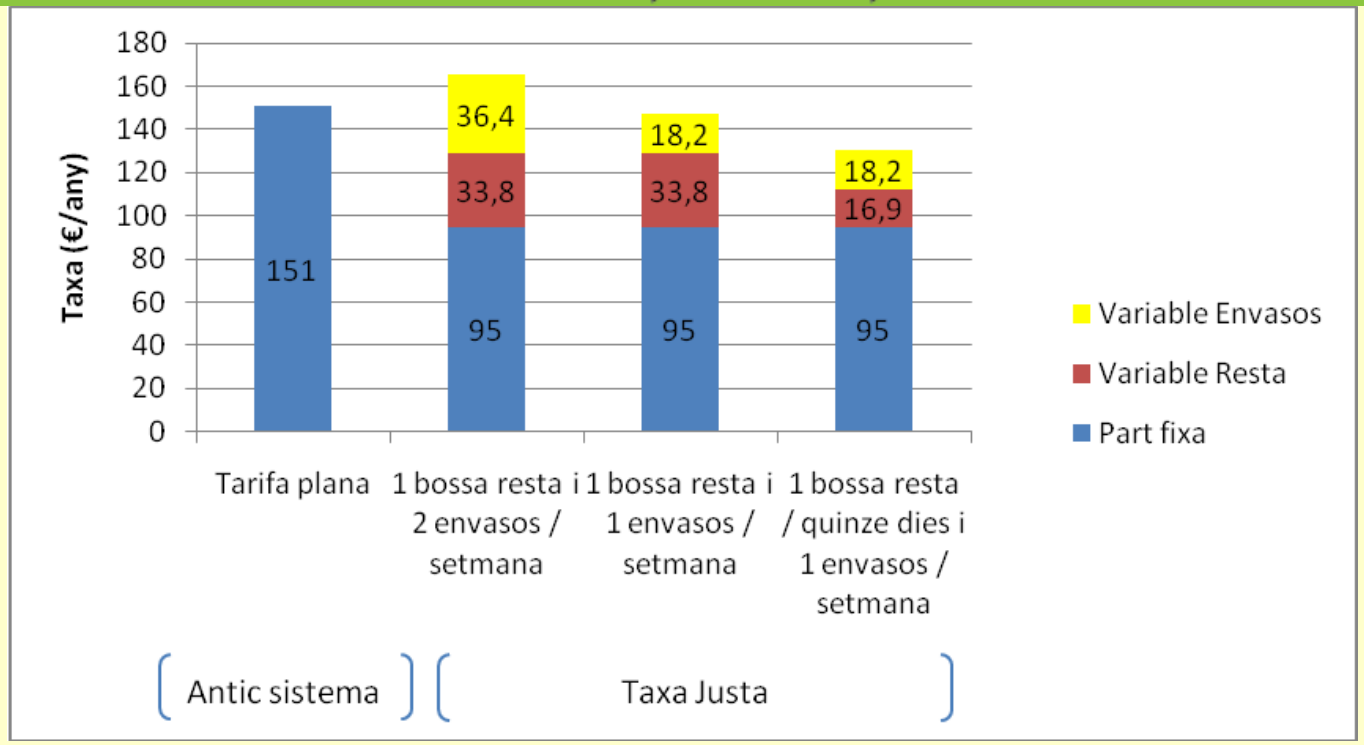

La implantació del pagament per generació

1. Procés de participació:
   octubre 2008 - setembre 2009
2. Campanya informativa:
   setembre 2009 - octubre 2009
3. Període de proves:
   octubre 2009 - febrer 2010
4. Implantació definitiva: **1 març 2010**

Procés de participació

- Creació del "Grup de treball sobre Residus" dins el Consell municipal de medi ambient
- 7 Jornades de debat ciutadà
- 1 jornada festiva
- Distribució a les llars amb infants del llibret "debat familiar"

Debats ciutadans

Jornada festiva

- Informació
  - Sobre el reciclatge
  - Sobre la taxa
- Tallers
- Entreteniment

Portar el debat a les famílies

- Distribució a través de les escoles d'un quadern per a omplir entre tota la família i generar debat
  - Amb dades, comentaris, informacions, preguntes
  - Sobre el reciclatge i sobre el pagament del servei de recollida
- Posteriorment va ser recollit i analitzat

Campanya informativa

- Taules informatives a diferents llocs de la Vila i a l'Oficina Ambiental.
- Els veïns venien a recollir les seves bosses per al període de proves i eren informats del nou sistema

Campanya informativa

- 2800 llars (80%) van passar pels punts d'informació a recollir les seves bosses durant el període de prova (octubre 2009-febrer 2010)

Campanya informativa

- A la resta de llars s'hi va anar arribant, a mesura que el servei de recollida detectava la disposició al carrer de bosses incorrectes"
- Es deixava un volant recordatori
- Es visitaven les llars per informar del nou sistema

Avís: bossa d'escombraries incorrecta

ArgentonaRecicla

Benvolgut veí, benvolguda veïna,
Us informem que durant el servei de recollida d'**envasos/rebuig**, s'ha detectat que la vostra bossa és incorrecta. Des del dia **22 d'octubre** de 2009, per al rebuig i els envasos s'han d'utilitzar -obligatòriament- les bosses especials que, fins al desembre, reparteix gratuïtament l'Ajuntament.
A partir del gener de 2010, aquestes bosses especials s'hauran de comprar en els establiments col·laboradors.
La bossa especial per al **rebuig** és **vermella** amb el logotip blanc. La bossa especial per als **envasos** és **groga** amb el logotip negre.

Si us plau, veniu a buscar les vostres bosses a l'**Oficina Ambiental (carrer Gran 54)** o poseu-vos-hi en contacte trucant al **telèfon 93 797 43 78**.

Implantació “període de prova”

- El 22 d’octubre de 2009, les bosses especials surten al carrer.

Avisos a les bosses incorrectes

- Es va anar avisant que, en un futur, les bosses incorrectes no es recollirien

Implantació fiscal

- 1 de març 2010
  PaP 4 fraccions
  (2 amb bosses especials)

- **40 iglús per al vidre**
  (en vorera al sector PaP)

- **1 Àrea d'emergència**
  (sector PaP)
  sense rebuig, per a evitar fugues!

El mateix horari

- El calendari de la recollida no es modifica. Ara el color assignat al rebuig passa de **gris** a **vermell** (per associar-lo al color de la bossa)

CALENDARI DE LA RECOLLIDA SELECTIVA PORTA A PORTA

*L'horari serà el mateix que actualment, entre les 20 i les 22 hores

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
Treure els residus de 20 a 22 h	ENVASOS	PAPER I CARTRÓ	ORGÀNICA	ENVASOS	ORGÀNICA	REBUIG	ORGÀNICA

Els bolquers es podran treure diàriament, com fins ara. L'únic canvi és la substitució de les etiquetes identificatives per una bossa especial i gratuïta que s'haurà de recollir a les oficines municipals.

CALENDARI DE LA RECOLLIDA PORTA A PORTA COMERCIAL

*L'horari serà el mateix que actualment

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
Treure els residus a les 13 h		ORGÀNICA			PAPER I CARTRÓ	ORGÀNICA	
Treure els residus de 20 a 22 h	ENVASOS	PAPER I CARTRÓ	ORGÀNICA	ENVASOS	ORGÀNICA	REBUIG	ORGÀNICA

Els BOLQUERS DE RESIDÈNCIES I ESCOLES BRESSOL es podran treure cada dia **dins les bosses vermelles** especials del rebuig.

El calendari “il·lustrat”

- A petició de molts veïns es va distribuir als habitatges plurifamiliars i a persones grans

El mateix tipus de servei

- L'únic canvi és la introducció de les bosses **grogues** per als **envasos**, **vermelles** per al **rebuig** i **blanques** (gratuïtes) per als **bolquers**

Resultats (fins juliol 2010)

- **Reducció** dels **residus globals** recollits, passant d'1,7 kg/hab/dia a 1,5 kg

- La recollida **selectiva** puja **1,2 punts** (del 64,3% el 2009 al 65,5 a juliol de 2010)

- El **rebuig redueix** 82 grams/hab/dia (de 595 a 512)
- La **FORM augmenta** 10 g/hab/dia (de 345 a 355)

Valoracions /1

- Els resultats, en termes globals, són bons, malgrat que el nou sistema necessita més temps per consolidar-se.
- La resistència inicial d'una part (molt sorollosa) de la població va minvant i es percep una progressiva incorporació al sistema dels resistents.
- Progressiva desaparició del debat crispat al carrer.
- La recaptació per bosses es troba al 50% del què s'havia previst inicialment. Incertesa sobre el resultat econòmic final.

Valoracions /2

- La uniformitat de les bosses al carrer fan que el porta a porta tingui un aspecte més endreçat,
  - allunyant la sensació temporal de "brutícia" al carrer (llevat del dia del cartró!).
- L'eliminació de 4 àrees d'emergència fa desaparèixer punts d'abocament incontrolat.
- L'àrea que queda s'ha de remodelar per poder-la controlar millor. Segueix tenint mal ús però aquest no suma tot el mal ús conjunt de les àrees eliminades.
- Abocaments en papereres
- Turisme de residus de difícil estimació.

Aportacions del PxG

- Possibilitat de gestionar la relació administració-ciutadà: la taxa no és un rebut que arriba prescrit unilateralment, es poden emprendre accions per canviar el seu import.
- Reconeixement per als ciutadans que cada dia fan actes en favor del medi ambient. Qui s'esforça en minimitzar residus no es veuen obligats a pagar el no-esforç dels altres.
- Coneixement per part del ciutadà de la quantitat de brossa generada a casa seva per a cada fracció.
- Molta gent ha après a reciclar millor (el concepte equívoc plàstic/envasos feia que moltes llaunes anessin al rebuig).

Alguns errors comesos

- Creure que seria més fàcil fer entendre el concepte de bosses taxades.
- No haver mimat suficientment els comerciants col·laboradors perquè ajudessin més en la difusió i col·laboressin menys en el debat crispat.
- Haver cregut en la lleialtat dels grups polítics de l'oposició (PSC, ICV, ERC) cap un sistema iniciat per ells. Han estat generadors de més crispació en el debat amb vistes al maig 2011. Durant el procés de participació mai no van mostrar-se en contra de la implantació (tampoc a favor).

Algunes dificultats extra

- La soledat en l'aventura (ser un "bolet aïllat")
- La manca de pressupost per a més personal que permetés
  - fer millor seguiment del servei, inspeccions, control d'incidències, elaboració de dades
- Els ensurts permanents en la previsió d'ingressos:
  - tant d'esforç acumulat per millorar la qualitat de la FORM i quan ho aconseguim ens rebaixen el retorn de cànon.
  - Canvis de localització de les plantes de tractament
- Incertesa del futur per finalització de mandat (per les eleccions municipals 2011)

Reflexions finals

- Abans d'afrontar la implantació del pagament per generació cal una **campanya informativa/reflexió col·lectiva** sobre:
  - **Concepte de taxa** per a cobrir el pagament d'un servei
  - La logística/cost de la recollida de residus
  - Destí dels residus i despesa del seu tractament i eliminació
- S'evitaria una part de les **dificultats de comunicació**, ja que la **ciutadania desconeix**:
  - la complexitat de la gestió dels residus. El destí dels residus: la idea predominant és que, simplement, desapareixen!
  - La Taxa és concebuda com un impost arbitrari amb un import capriciós (així s'explica tanta variació segons municipis)
  - No se sap ben bé quant es paga i es sobredimensiona l'import per desconeixement del servei que hi ha al darrera: **150 €/any** són considerats una fortuna quan equival a **0,41 €/dia** perquè la brossa desaparegui del portal

Participació dels ciutadans

- Segments de comportament ciutadà:
  - Convençuts a priori → agraeixen
  - Confiats → si s'ha de fer vol dir que és bo i es fa
  - Variables → múltiples situacions i condicionants
  - Resistents
  - Resistents recalcitrants → són els que més criden i gesticulen però són els menys nombrosos
- Les Campanyes d'informació i sensibilització no són suficients per convèncer als resistents
- Cal alguna acció més especialitzada per vèncer els resistents (saben què s'ha de fer però NO volen)
- Comportments diferenciats segons tipologia social i barris

- Maig 2011: canvi de govern municipal
- 2013: el nou govern fa desaparèixer la bossa groga domèstica.
- La part "variable" de la taxa es computa segons el padró amb adjudicació d'un nombre específic de bosses que són cobrades directament
- S'ha "cremat" la utilitat de la bossa taxada

Línies de treball futur

- Estendre el Porta a Porta a la resta de nuclis del municipi
  - Unificació del sistema = desaparició dels greuges comparatius (alguns ciutadans del sector PaP es consideren de "segona" per haver de seleccionar / guardar / lliurar dins horari)
  - Milloraran els resultats globals
- Millora del servei
- Millora de l'adquisició, tractament i explotació de dades
- Resolució més eficaç d'incidències (incloent els processos sancionadors)

Línies de treball futur

- Abandonar les bosses taxades
- Adoptar els cubells xipats
- Aprofitar millor la tecnologia de recollida de dades
- Adoptar un SIG per geolocalitzar els punts negres
- Informació i transparència: publicació dels "comptes dels residus municipals". Quant costa cada cosa, quant es recapta, què es pot fer per millorar els resultats i reduir la fiscalitat en funció d'aquestos.

La brossa, fem números

En els quadres següents, queda reflectida la distribució dels ingressos i les despeses de la partida d'escombraries, **corresponent a l'any 2008**. Les xifres s'han arrodonit en milers d'euros.

Com es pot observar, a diferència de l'any 2007, en què el superàvit havia estat d'uns 800 €, l'exercici 2008 deixa un dèficit d'uns 10.000 €. La gran diferència rau en l'augment dels costos de gestió de la Deixalleria que, amb la inauguració de la nova instal·lació, ha doblat llargament els costos anuals de l'any anterior.

INGRESSOS	€
Venda de paper	57.000 €
Venda de vidre	16.000 €
Ingrés de l'Agència de Residus per qualitat de la matèria orgànica	78.000 €
Cobrament d'Ecoembes per qualitat en la recollida d'envasos (1)	62.000 €
Cobrament d'Ecoembes per la valorització energètica	7.000 €
Deixalleria (retorn cànon + subvenció + aportació d'Òrrius i Dosrius)	193.000 €
Venda drets d'incineració de rebuig a Alella (2)	49.000 €
Altres	5.000 €
Subvencions Agència de Residus per a	33.000 €

Notes als quadres:

(1) En els controls de qualitat dels envasos de l'any 2008, es va detectar un 30% d'impropis, és a dir que de cada 100 tones d'envasos, n'hi havia més de 30 que, en realitat, eren matèria orgànica, paper, vidre i rebuig. Aquest fet va penalitzar el municipi, que va deixar d'ingressar 4.500 € d'Ecoembes, que haurien reduït el dèficit a la meitat.

(2) Com a membre del Consorci de Tractament de Residus del Maresme (incineradora de Mataró), Argentona ha de pagar una quota anual, en funció de la capacitat de crema de rebuig contractada. Amb la implantació del sistema de recollida porta per porta, el nombre de tones de rebuig enviades des d'Argentona va disminuir. D'una banda, l'efecte va ser clarament positiu, però de l'altra, l'obligació de seguir pagant la quota no va desaparèixer. Per rendibilitzar aquest excedent contractat, se'n va vendre una part a l'Ajuntament d'Alella, ja que aquell municipi sobrepassava la seva capacitat i se'l penalitzava.

(3) Els ingressos per taxa comercial i domiciliària, inclosos els rebuts en gestió de cobrament, ascendeixen a 717.000 €, un 58,4% de la despesa global. La resta es finança amb la gestió del reciclatge.

Des del mes de setembre, per fer ús de la **Deixalleria d'Argentona**, es necessita una **targeta personalitzada, amb codi de**

Cobrat per TAXA domicilis (3)	600.000 €
Cobrat per TAXA comerços (3)	85.000 €
Rebuts en gestió de cobrament i/o impagats (3)	32.000 €
Total ingressos	**1.217.000 €**

DESPESES	**€**
Recollida d'escombraries (FCC SA)	568.000 €
Recollida de voluminosos (mobles i altres, els dilluns)	7.000 €
Recollida de poda a Madà (contenidor especial)	11.000 €
Recollida de poda a Can Raimí (contenidor especial)	11.000 €
Deixalleria (construcció i despeses de gestió)	264.000 €
Planta incineradora (eliminació del rebuig)	248.000 €
Consell Comarcal (transferència de l'orgànica a la planta de tractament de Montcada)	76.000 €
Compra de contenidors i cubells	5.000 €
Campanyes 2008 (deixalleria, ampliació porta per porta)	35.000 €
Altres	2.000 €
Total despeses	**1.227.000 €**

Moltes gràcies!

Sí! Hi cap!!!